

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 623

marți 22 august 1961

12 pagini 25 bani

Sub steagul atotbiruitor al socialismului și păcii

Ziuă de 23 August, cea mai mare sărbătoare națională a poporului român, este sărbătorită în acest an în condițiile avîntului întregului popor muncitor pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, făcînd bilanțul unei perioade istorice de mari realizări, în decursul căreia socialismul a învins în patria noastră, Congresul a elaborat totodată un grandios program de dezvoltare a economiei și culturii, a cărui înfăptuire deschide perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului și trecerii treptate la construirea comunismului. Prin realizarea sarcinilor puse de Congresul partidului, țara noastră se va transforma în viitorii 10—15 ani într-o țară industrială dezvoltată, cu o agricultură multilaterală, intensivă și de mare productivitate. Nivelul de trai material și cultural al poporului se va ridica continuu, potrivit epocii socialismului victorios.

Orizonturile luminoase spre care se îndreaptă cu pași siguri poporul român sub conducerea încercatului nostru partid, pe baza mărețelor victorii dobîndite în cei 17 ani care au trecut de la eliberarea țării, scot în relief cu o deosebită forță semnificația istorică a insurecției armate din august 1944, cotitură hotărîtoare în dezvoltarea României. „Ziua de 23 August, arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, are o mare și profundă semnificație: o dată cu eliberarea de sub jugul fascist, ea a deschis poporului român calea spre victoria asupra claselor exploatare, victorie care i-a dat putința să făurească o nouă Romnie înfloritoare, socialistă”. Inițiatorul și conducătorul insurecției armate de la 23 August 1944 a fost Partidul Comunist Român, luptător neînfricat împotriva exploatării, fascismului și războiului. În august 1944, în condițiile favorabile prilejuite de victoriile istorice ale armatei sovietice și ale ofensivei ei eliberatoare pe teritoriul țării noastre, P.C.R., unind în jurul său forțele patriotice populare, a organizat insurecția armată care a dus la răsturnarea dictaturii militarofasciste antonesciene; formațiunile patriotice de luptă au arestat căpeteniile fasciste; la chemarea partidului, armata română a întors armele împotriva Germaniei hitleriste.

Insurecția armată victorioasă a marcat începutul revoluției populare în țara noastră, în decursul căreia au fost lichidate rămășițele feudale și a fost desăvîrșită revoluția burghezo-democratică, s-a deschis larg drumul spre progresul economic și social al țării. Masele largi de oameni ai muncii de la orașe și sate, ferm hotărîți să schimbe din temelii rînduiriile vechi, au luptat cu eroism și abnegație, zdrubind toate manevrele forțelor reacționare interne și din afară. În mari și grele bătălii revoluționare, oamenii muncii, conduși de partid, au înlăturat regimul burghezo-moșieresc, instaurînd puterea democrat-populară, cucerire istorică a poporului nostru muncitor. Sub înțeleapta conducere a partidului, oamenii muncii au pășit pe calea socialismului.

Devenind stăpînul țării sale, al bogățiilor ei, poporul român a desfășurat o muncă uriașă pentru înfăptuirea politicii partidului de construire a socialismului. Partidul Muncitoresc Român traduce cu consecvență în viață politica leninistă de industrializare a țării, de transformare socialistă a agriculturii, de realizare a revoluției culturale. Cei 17 ani care au trecut de la eliberare au fost anii unor profunde și înnoitoare transformări economico-sociale, ai ofensivei neîntrerupte și impetuoase a socialismului în toate domeniile — economic, politic, social, cultural — anii extinderii și consolidării relațiilor de producție socialiste, ai creșterii puterii economice a țării și bunăstării materiale și culturale a celor ce muncesc. Datorită politicii leniniste de industrializare a fost creată baza tehnico-materială a socialismului; țara noastră dispune astăzi de puternice forțe de producție. În perioada puterii populare s-au creat noi ramuri industriale, s-au construit numeroase întreprinderi, a fost înlăturat înainte de termen planul decenal de electrificare a țării.

Făcînd bilanțul mărețelor succese obținute de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în opera de construire a socialismului, Congresul al III-lea al P.M.R. a consfințit victoria socialismului în R.P.R. și a elaborat programul desăvîrșirii construcției socialiste. Analizînd felul cum se îndeplinesc directivele Congresului, plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961 a constatat că programul grandios al dezvoltării forțelor de producție elaborat de Congres se înlăptuiește cu succes. Prin eforturile pline de abnegație ale muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor se dezvoltă în ritm susținut toate ramurile industriale și în primul rînd ramurile hotărîtoare pentru industrializarea socialistă. În 1960 planul producției globale al întregii industrii a fost îndeplinit în proporție de 103,6%, cu un ritm mediu anual de creștere de 16,9%. În primele cinci luni ale acestui an, planul în industrie a fost de asemenea depășit, obținîndu-se peste prevederi o producție în valoare de 1 miliard lei. Aceste cifre arată realismul planurilor elaborate de partid, fundamentarea lor științifică, evidențînd totodată cât de mult sporesc posibilitățile de creștere a forțelor de producție atunci cînd socialismul se dezvoltă pe propria sa bază tehnico-materială.

Cu ajutorul clasei muncitoare, a statului democrat-popular, pe baza dezvoltării neîntrerupte a forțelor de producție, procesul de transformare socialistă a agriculturii a cuprins aproape întreaga țărănire. Ca rezultat al aplicării învățămîntelor genialului plan cooperatist al lui Lenin, al eforturilor statului pentru dezvoltarea bazei tehnice a

Ani de mari realizări în domeniul învățămîntului

Lucrătorii din învățămînt și elevii, împreună cu toți oamenii muncii din țara noastră, întîmpină cu bucurie ziua de 23 August, a 17-a aniversare a eliberării poporului nostru de sub jugul fascist. Marea dezvoltare pe care a cunoscut-o învățămîntul sub conducerea partidului, rolul important ce s-a încredințat școlii și slujitorilor ei în construirea și desăvîrșirea unei vieți noi umplu de mîndrie și de recunoștință inimile lucrătorilor din învățămînt și le însuflă devotament și energie în munca nobilă pe care o desfășoară.

Cei 17 ani ai puterii populare au însemnat pentru învățămîntul nostru o largă desfășurare de eforturi încordate pentru realizarea unui învățămînt adaptat la cerințele imperioase ale dezvoltării societății pe drumul construirii și desăvîrșirii construcției socialismului.

Urmînd directivele date de Conferința Națională a P.C.R. din 1945, învățătorii și profesorii, în fruntea cărora au stat comunistii, au muncit cu entuziasm în vederea înlăturării neștiinței de carte și a închiderii pentru totdeauna a izvoarelor analfabetismului. Astăzi această rușinoasă moștenire a trecutului este de mult lichidată.

Prin reforma din 1948, învățămîntul a fost reorganizat pe baze noi structurale și de conținut; el a devenit un învățămînt de stat egal pentru toți cetățenii țării, fără deosebire de sex, naționalitate sau religie, un învățămînt laic, unitar și realist-științific, avînd posibilitate să satisfacă toate aptitudinile prin școlile de cultură generală, de cultură profesională și artistică, prin specializarea științifică superioară. A fost adoptat un larg sistem de măsuri pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice prin școli pedagogice, institute pedagogice, instituții de învățămînt superior și cursuri de perfecționare.

Fiii oamenilor muncii au intrat pe porțile larg deschise ale școlilor. Pentru asigurarea școlarizării tuturor copiilor de vîrstă școlară s-au construit numeroase localuri de școli, săli de clasă, s-au acordat elevilor burse, manuale, rechizite școlare, îmbrăcăminte, s-au organizat gazde comune.

Înaintarea noastră spre socialism, dezvoltarea continuă a economiei, științei și tehnicii au cerut lărgirea învățămîntului de cultură generală și ridicarea la un nivel din ce în ce mai înalt a conținutului său. De aceea, Congresul al II-lea al P.M.R. a pus sarcini noi în fața școlii: realizarea învățămîntului general și obligatoriu de 7 ani, ridicarea nive-

Petre Drăgoescu

președintele Consiliului superior al școlilor
din Ministerul Învățămîntului și Culturii

(Continuare în pag. 2-a)

(Continuare în pag. 2-a)

Sub steagul atotbiruitor al socialismului și păcii

(Urmare din pag. 1)

agriculturii și al muncii politice și organizatorice vaste desfășurate de partid, cooperativizarea agriculturii a fost în linii generale înfăptuită; aproape 86 la sută din suprafața arabilă a țării și peste 85 la sută din totalul familiilor țărănești fac parte din sectorul socialist. Aceste schimbări calitative arată că procesul de maturizare a relațiilor de producție socialiste la sate s-a ridicat pe o treaptă superioară, că țărănul muncitor, urmînd cu încredere politica partidului, s-a pronunțat hotărît și irevocabil pentru marea agricultură socialistă.

Partidul Muncitoresc Român a mers consecvent pe linia creării bazei tehnice materiale a socialismului, asigurînd agricultura cu mijloace mecanizate, ceea ce a determinat o adevărată revoluție în industria tehnică a proceselor de producție agricolă și a arătat în mod concret fărîmii avantajele folosirii tehnicii în condițiile socialismului. În 1965, în agricultură vor lucra cca. 100 mii tractoare, asigurîndu-se mecanizarea completă a principalelor lucrări agricole, industria chimică va furniza cantitățile necesare de îngrășăminte artificiale. Datorită condițiilor favorabile create de socialism, producția agricolă a crescut și crește necontenit.

O caracteristică esențială a transformărilor ce s-au petrecut în perioada revoluției socialiste, o constituie marea avînt a științei și culturii, larga dezvoltare a învățămîntului de toate gradele, răspîndirea amplă a cunoștințelor științifice, a culturii și artei în rîndurile maselor populare. Școli de toate felurile, instituții de artă și cultură, cărți, ziare, reviste, stau la dispoziția oamenilor muncii din patria noastră pentru a le lumina mințile și inimile, pentru a le lărgi orizontul și a-i pregăti la nivelul de cultură cerut de înaintarea în socialism. Procesul desfășurării revoluției socialiste, a construcției socialiste este călăuzit de atotbiruitorul învățămînt marxist-leninist.

Rezultatul cel mai de seamă al eforturilor depuse de oamenii muncii sub conducerea partidului pentru dezvoltarea tuturor ramurilor economiei și culturii socialiste este îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață ale oamenilor muncii. Partidul și guvernul iau în mod sistematic măsuri pentru sporirea salariului real al muncitorilor și al tuturor celorlalte categorii de salariați, pentru creșterea veniturilor țărănimii muncitoare, pentru construirea de locuințe, ocrotirea sănătății, dezvoltarea culturii. Noua hotărîre a partidului și guvernului privind ridicarea salariilor unor categorii de oameni ai muncii și reducerea prețurilor la unele articole de larg consum și a unor tarife este încă o dovadă grăitoare a grijii partidului și guvernului pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai al poporului muncitor.

Transformările economice, politice, sociale petrecute în cei 17 ani de la eliberarea țării, succesele mari obținute în această perioadă istorică, constituie premisele obiective ale victoriei depline a socialismului în țara noastră și trecerii la comunism.

Profundele transformări revoluționare ce s-au petrecut în perioada ce s-a scurs de la eliberarea României constituie o parte integrantă a schimbărilor fundamentale ce au avut loc în lume în epoca actuală, epocă al cărei conținut principal îl constituie trecerea omenirii de la capitalism la socialism, proces inaugurat de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. România democrat-populară face parte din marea comunitate a țărilor socialiste. Existența puternicului lagăr socialist, principalul bastion al păcii, democrației și progresului social în întreaga lume, superioritatea crescîndă a socialismului asupra capitalismului au schimbat raportul de forțe pe arena internațională în favoarea socialismului. Caracteristic pentru perioada istorică actuală este descompunerea imperialismului, desfășurarea revoluțiilor sociale și de eliberare națională, formarea, consolidarea și triminul sistemului socialist mondial. Cu prilejul marii sale sărbători naționale, poporul român își reamintea hotărîrea neclintită de a milita cu toate forțele pentru întărirea continuă a unității de monolit a puternicului lagăr socialist, pentru întărirea prieteniei de nezdruincinat și a colaborării cu Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste, pentru apărarea păcii în lume, împotriva războiului. Recenta vizită în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Populare Române condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, convorbirile, vizitele și mitingurile ce au avut loc cu acest prilej, au reflectat puternic prietenia ce există între poporul român și poporul sovietic, au exprimat viu năzuințele lor comune de a întări marea lagăr socialist, de a apăra pacea în lume.

Întărirea prieteniei cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, lupta împotriva războiului, pentru apărarea păcii constituie fundamentul politicii externe a României noi, socialiste. Statul nostru democrat-popular depune toate străduințele pentru triumful principiului coexistenței pașnice între țările cu sisteme sociale diferite și pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate popoarele lumii, pentru dezarmarea generală și completă, pentru rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor internaționale litigioase. Statul nostru, ca și toate celelalte state socialiste, consideră că problemele internaționale litigioase existente nu sînt insolubile și că singura cale prin care ele pot și trebuie să-și găsească rezolvarea este calea pașnică, calea tratativelor. Călăuzit de acest spirit uman, statul nostru sprijină din toate puterile propunerile realiste și constructive ale Uniunii Sovietice cu privire la lichidarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial și încheierea tratatului de pace cu Germania — problemă-cheie pentru întărirea păcii în Europa și în lumea întreagă.

Sărbătorind ziua eliberării României de sub jugul fascist, masele muncitorești își manifestă voința și entuziasmul de a realiza prevederile planului șesenal de dezvoltare a economiei naționale, de a obține produse de calitate superioară, a sporii productivitatea muncii și a reduce prețul de cost, garanție sigură a ridicării nivelului lor de trai. Încrător în forțele sale, în justetea liniei politice a Partidului Muncitoresc Român, poporul nostru merge ferm pe drumul ales, drumul socialismului, al înfloririi economice și culturale a patriei noastre.

Bibliografie

Zilele acestea a apărut nr. 4/1961 al Analelor Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.

Revista cuprinde articolele „Presă, armă puternică a partidului în lupta pentru eliberarea națională și socială a poporului nostru, pentru construirea socialismului și apărarea păcii” (articol închinat sărbătoririi a 30 de ani de la apariția ziarului „Scinteia”), „Partidul — forța conducătoare în construcția economică și culturală a țării” de Manea Mănescu, „Din activitatea P.C.R. pentru atragerea armatei alături de lupta forțelor patriotice pentru înfăptuirea insurjecției armate și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste” de V. Zaharescu și M. Con-

durache, „Lupta maselor populare, conduse de P.C.R., pentru instaurarea guvernului democrat (23 August 1944 — 6 martie 1945)” de Al. Gh. Savu, „Rolul comitetelor de fabrică în lupta pentru susținerea frontului antihitlerist și instaurarea primului guvern democratic la 6 martie 1945” de V. Rață.

Cititorii mai pot găsi în acest număr al revistei și documente privind starea de spirit a maselor populare și a armatei împotriva dictaturii militare-fasciste și a armatei hitleriste, activitatea P.C.R. pentru atragerea armatei la înfăptuirea insurjecției din August 1944 și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

Vechea cetate de scaun a Moldovei — Suceava capătă în anii noștri de construcție a socialismului o nouă și minunată strălucire. De sus, de pe înălțimile unde se ridicau meierezele fortăreței lui Ștefan cel Mare, un grup de elevi suceveni admiră panorama vastă a noului centru al orașului lor iubit. În unele din aceste blocuri noi, construite în anii de democrație populară pentru oamenii muncii, locuiesc și ei cu părinții lor.

Ani de mari realizări în domeniul învățămîntului

(Urmare din pag. 1)

ului științific al conținutului învățămîntului de cultură generală, printr-o atenție mai mare acordată științelor despre natură și societate, fără a se scăpa din atenție educația estetică și fizică și întărindu-se prin toate mijloacele educația comunistă a tinerelor generații — în sfîrșit, legarea învățămîntului de munca productivă din uzine și de pe ogoare. Măsurile luate în vederea îndeplinirii acestor sarcini au fost sprijinite cu entuziasm de oamenii muncii din școli, de întregul nostru popor. Școala de 7 ani a devenit treaptă a bază de cultură pentru toți cetățenii țării. Îmbunătățirea continuă a planurilor și programelor de învățămînt, permanenta perfecționare profesională a cadrelor didactice au dus la ridicarea nivelului științific al învățămîntului și la întărirea legăturii lui cu practica, probleme devenite o preocupare principală a tuturor cadrelor didactice și a organelor de învățămînt, bucurîndu-se de sprijinul larg al organelor locale și al întreprinderilor industriale și agricole. Valorificîndu-se experiența și rezultatele obținute în școli, s-au introdus în planul de învățămînt, ca obiecte cu ore de curs, aplicațiile practice.

În vederea întăririi educației comuniste a elevilor și pentru formarea unei concepții științifice despre natură și societate, pentru cunoașterea bazelor teoretice ale politicii partidului marxist-leninist, a caracterului științific, transformator și revoluționar al filozofiei marxiste, s-a introdus în planul de învățămînt al școlilor medii și al școlilor profesionale și tehnice de maștri studiul economiei politice, al filozofiei și al socialismului științific.

Învățămîntul profesional și tehnic a fost orientat spre satisfacerea cît mai corespunzătoare a cerințelor producției, hotărîndu-se în 1955 pregătirea cadrelor muncitorești și tehnice medii necesare țării noastre în școli profesionale de ucenici și în școli tehnice pentru muncitori de înaltă calificare și a personalului tehnic în școli tehnice de maștri. Pentru necesitățile sporite de cadre calificate s-au înființat și școli de meserii. Ca urmare a preocupării pentru dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic, în perioada care a urmat acesta a dat producției peste 143.000 de muncitori calificați și aproape 43.000 de tehnicieni cu calificare medie.

Pentru a da posibilitate și oamenilor muncii care lucrează direct în producție și care nu și-au terminat studiile să devină — pe o scară mai largă — cadre cu un nivel de cultură generală ridicat, corespunzător necesităților dezvoltării continue ale economiei și culturii, în martie 1959 s-au luat măsuri pentru îmbunătățirea învățămîntului seral, asigurîndu-i-se o repartizare a materiilor pe un ciclu mai larg, un plan adecvat, o compoziție socială justă și o dezvoltare a rețelei în stare să satisfacă numărul mare de cereri de înscriere.

Congresul al III-lea al P.M.R. a marcat începutul unei etape de o mare însemnătate istorică pentru dezvoltarea societății noastre, etapa desăvîrșirii construcției socialismului și a deschis perspectiva luminoasă a trecerii treptate la comunism. Pentru această etapă școala a primit sarcini importante. Procesul de generalizare a școlii de 7 ani va fi încheiat prin cuprinderea totală a absolvenților clasei a IV-a în clasa a V-a. Aprecierea conținutului în Raportul prezentat la Congres de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej caracterizează acest moment ca un moment important al revoluției culturale ce se desfășoară în patria noastră. O dată cu încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani, Directivele prevăd trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani, astfel încît durata școlii medii de cultură generală va ajunge la 12 ani.

În urma măsurilor luate de Ministerul Învățămîntului și Culturii, cu ajutorul neprecupețit al cadrelor didactice din școli, în frunte cu comunistii, și al organelor locale de partid și de stat, în generalizarea învățămîntului de 7 ani s-au obținut succese deosebite. Dacă în anul școlar 1959/1960 88 la sută dintre absolvenții clasei a IV-a își continuau studiile în clasa a V-a, pentru anul școlar 1961—1962

s-a putut prevedea realizarea proporției de 99,4 la sută, ceea ce înseamnă că generalizarea învățămîntului de 7 ani va fi în linii mari încheiată cu un an înainte de prevederile Congresului.

În ce privește trecerea treptată la învățămîntul de 8 ani trebuie arătat că s-au întocmit cu mare grijă planul de învățămînt și programele necesare, care au fost dezbătute pe larg atît în Consiliul superior al școlilor, cît și în consfătuirile din iunie 1961 ale cadrelor didactice din întreaga țară. Caracterul structural nou al școlii de 8 ani este marcat prin organizarea sa ca unitate pedagogică, pragul dintre clasele a IV-a și a V-a fiind desființat. Totodată se realizează o repartizare mai judicioasă a volumului de cunoștințe ce trebuie însușit în fiecare clasă, respectîndu-se particularitățile de vîrstă ale elevilor, o pregătire mai temeinică a școliarilor prin conceperea a predării cu profesori de specialitate și la clasele mici.

O altă prevedere a Congresului al III-lea în domeniul învățămîntului de cultură generală este dezvoltarea legăturii dintre învățămînt și munca în producție pentru ca elevii, unind învățătura cu munca productivă, să îndrăgească munca fizică, să capete deprinderi practice și să se orienteze spre diferite profesii practice, potrivit înclinațiilor lor. Pe baza experienței pozitive acumulate la un număr de școli din țară s-a organizat mai bine pregătirea tehnică și practică în învățămîntul de cultură generală, astfel ca dezvoltarea multilaterală a tineretului școlar să fie asigurată.

Prinde teren și se impune în țara noastră un nou tip de școală medie: școala medie cu instruire în producție, în care se predau, pe lângă obiectele de cultură generală, și cunoștințe de tehnologie privitoare la diferite ramuri de producție, efectuîndu-se și practica în producție într-o zi pe săptămînă destinată numai acestui scop. Numărul școlilor experimentale, care la început a fost restrîns, se va ridica în anul școlar viitor la peste 100 în întreaga țară.

Pentru a crea condiții tot mai favorabile de studiu copiilor oamenilor muncii de la orașe și sate, prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. au introdus gratuitatea completă a manualelor pentru toți elevii de la clasa I-a pînă la clasa a VII-a inclusiv. Ca urmare, Editura de stat didactică și pedagogică a distribuit gratuit, în anul școlar trecut, elevilor din clasele I—VII 14.000.000 cărți pentru studiu, iar în anul acesta se prevede distribuirea unui număr sporit, de 15.000.000 de exemplare. În viitor se prevede extinderea gratuității și asupra rechizitelor școlare.

Paralel cu grija pentru asigurarea celor mai bune condiții de studiu elevilor, statul nostru manifestă un deosebit interes pentru viața și munca învățătorilor și profesorilor. Numai într-un rîstimp de 10 ani, din 1951 și pînă astăzi, partidul și guvernul țării noastre au luat de patru ori măsuri pentru creșterea salariilor cadrelor didactice. Recenta hotărîre de partid și de stat stabilește, de exemplu, majorarea salariilor tarifare ale cadrelor didactice din învățămîntul elementar și preșcolar în medie cu 10 la sută, iar din învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic în medie cu 15 la sută.

Ziua de 23 August 1961 găsește școala în plină dezvoltare, iar pe slujitorii ei avîntați cu pasiune în munca de pregătire a tinerei generații. Condușă cu înțelepciune de partid, școala noastră este astăzi în măsură să dea patriei elemente pregătite să facă față cu cînte sarcinilor desăvîrșirii construcției socialismului.

Cadrele noastre didactice, însuflețite de avîntul oamenilor muncii pentru realizarea planului de 6 ani și adînc recunoscătoare pentru grija pe care partidul și guvernul o manifestă continuu față de condițiile lor de viață, își încordează eforturile și își ridică măiestria pentru ca munca lor să se afle la nivelul încrederii ce li se acordă.

În cinstea marii sărbători

FRUNTAȘII

Faptul că largirea orizontului de cunoștințe prin continuarea studiilor în cadrul școlii serale contribuie direct la îmbunătățirea activității în producție a tinerilor muncitori și-a găsit în aceste zile de avânt deosebit pentru realizarea angajamentelor luate în cinstea zilei de 23 August o nouă și evidentă confirmare. Un exemplu grăitor în această privință îl constituie situația de la Uzinele textile din Timișoara, unde printre fruntașii întrecerii în cinstea marii sărbători a aniversării eliberării patriei noastre se numără foarte mulți tineri care urmează cursurile școlii serale.

Numele tinerei țesătoare Rădița Bugiadău, bunăoară, poate fi înălțat alături pe panoul de onoare al uzinelor, cât și în catalogul clasei a VIII-a de la Școala medie a uzinei.

— Ei i se încredințează executarea celor mai noi și mai complicate modele de țesături de înaltă calitate — ne spune tovarășa Maria Codinski, secretara organizației de partid din uzină.

Așa stau lucrurile la uzină. Iar la școală, dacă cercetezi catalogul clasei în care învață Rădița Bugiadău, vezi în dreptul numelui ei, la rubricile diferitelor discipline, aproape numai note de 9 și 10.

Nu este o coincidență, ci exemplificarea unei situații care se întâlnește tot mai des în rândurile muncitorilor-elevi: fruntașii în muncă sînt și fruntași la învățătură. Cele două activități se împletesc armonios și se sprijină una pe alta.

Foarte semnificativă este în această privință evoluția țesătoarei Victoria Radu-Buchbacher. Acum vreo trei ani era o muncitoare cu realizări mijlocii. Mult au stăruit pe atunci tovarășii din comisia de recrutare a elevilor pentru învățământul seral ca s-o determine să-și continue studiile.

„Nu pot face față la amănunțită treburile” — răspundea ea invariabil la argumentele lor.

De-abia anul trecut au convins-o să se înscrie. Inginerul șef al secției i-a făgăduit că o va ajuta în mod special la studiu. Dar surpriza: reînălțarea cu cărțile, cu învățătura, i-a fost deosebit de favorabilă. La fizică, la chimie, la matematică își însușea majoritatea cunoștințelor încă din clasă. Studiul literaturii i-a dezvoltat gustul pentru lectură. La sfîrșitul primului semestru se numără printre fruntașii la învățătură.

Curînd de tot s-a văzut că noile cunoștințe însușite în școală i-au stimulat și activitatea în produc-

ție. — Oare nu pot face mai mult și în uzină? — s-a întrebat ea. A început să studieze cărțile tehnice privind munca în țesătorie, a învățat din experiența tovarășilor ei. Astăzi se numără printre fruntașii întrecerii în cinstea zilei de 23 August, realizînd zilnic importante depășiri la producția planificată și dînd numai țesături de prima calitate.

Pe tinerii muncitori Cornel Andreșescu și Simion Dumitru, și ei elevi ai școlii serale, i-am găsit lucrînd alături la secția mecanică a atelierului de întreținere. Făceau ultimele asamblări ale lucrării pe care s-au angajat s-o termine în cinstea zilei de 23 August: modificarea unei mașini de șlefuit axele de la carde. Lucrarea aceasta, ca și mașina de urzil, terminată cu puțin timp înainte, constituie în mare măsură o inovație tehnică.

— Am executat-o sub conducerea tehnicianului comunist Romulus Denteanu — ne-a spus Cornel Andreșescu.

Pe tovarășul Denteanu nu l-am putut cunoaște. Era la cursurile de pregătire pentru admiterea în Institutul politehnic. Am înțeles clar, din ce mi-au spus muncitorii-elevi, că exemplul lui le-a dat imbold nu numai în muncă, ci și în studiu.

În atelierul de filatură întrecerea în cinstea zilei de 23 August se desfășoară sub lozincă „Fire rezistente pentru țesături de calitate”. La controlul tehnic întreaga producție de fire a Anei Vințea a primit calificativul maxim. Este cel mai însemnat succes în producție al tinerei filatoare. Fără îndoială, faptul că acest succes se manifestă tocmai în această vară, cînd Ana Vințea a urmat cursurile de pregătire pentru admiterea în clasa a VIII-a a școlii serale, nu e nici el o simplă coincidență.

Am putea lungi mult lista fruntașilor în întrecerea desfășurată în cinstea zilei de 23 August din rîndul muncitorilor-elevi ai Uzinelor textile din Timișoara. Îi găsim în fiecare secție, în fiecare atelier. Strungarușii Ioan Mladen, țesătorul Eugen Drobolă, maestrul filator Dumitru Drughi... A devenit o adevărată zicală aici, la Uzinele textile din Timișoara, afirmația: „cine învață la școală serală muncește mai bine”. Zicală care își găsește pe deplin confirmarea în realizările tinerilor muncitori-elevi obținute în întrecerea desfășurată în cinstea zilei de 23 August.

M. H.

Cu porțile larg deschise

Că și în întreaga noastră patrie, în regiunea Dobrogea s-au terminat în mare parte, în cinstea marii sărbători de la 23 August, pregătirile pentru deschiderea noului an școlar. Numeroase școli stau acum cu porțile larg deschise, gata să-i primească pe elevi pentru un nou an de învățătură, la capătul căruia vor ști mai multe, vor avea noi deprinderi de muncă, își vor îmbogăți mințile și sufletul cu noi idei și sentimente și vor fi mai bine pregătiți pentru viață.

Am vizitat zilele acestea Școala de 7 ani nr. 10 din orașul Constanța. Curățenia care domnește aici este cu adevărat impresionantă. Încă de la sfîrșitul lunii iunie conducerea școlii s-a angajat să termine pregătirile în vederea deschiderii noului an școlar înainte de 23 August. Angajamentul a fost îndeplinit. Acum clasele, coridoarele, scările scilpesc de curățenie. Pereții albi strălucesc, proaspăt zugrăviți. La ferestre s-au pus perdele de scrobite și glaste de flori. Pe pereți au fost prinse tablouri. Cele 7.000 de volume ale bibliotecii stau frumos aranjate în rafturi. Aceeași ordine domnește în laboratoare și ateliere. Totul a fost pus la punct, în cele mai mici amănunte. Astfel că adresînd directorului școlii întrebarea „Ce mai aveți de făcut în vederea pregătirii localului școlii pentru deschiderea noului an școlar?” — el a putut să ne răspundă zîmbind: „Să-i așteptăm pe elevi”.

O. Buzescu

Dragoste pentru meserie

Acțiuni pionieresti

Ca și în fiecare an, Palatul Pionierilor din București organizează în cinstea marii noastre sărbători naționale — ziua de 23 August — interesante acțiuni educative.

Simpozioanele literare, concursurile de recitări și cîntece patriotice, întîlnirile cu activiști etc. vin să completeze cunoștințele copiilor despre lupta dusă de poporul nostru, sub conducerea partidului, împotriva jugului fascist, împotriva regimului burghez-moșieresc, pentru construirea socialismului.

Iată cîteva din acțiunile organizate în aceste săptămîni.

Miercuri, 2 august. Peste 200 de pionieri, elevi în clasele III-VII, au participat la simpozionul literar-muzical „23 August — ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist”. Alese cu grijă, cîntecele și recităriile prezentate în cadrul simpozionului au avut darul să dezvolte mîndria copiilor pentru eroii comuniști, dorința lor fermă de a le urma exemplul.

Marți, 8 august „Cine cunoaște cele mai frumoase poezii și cîntece?” La acest concurs au participat numeroși copii din raioanele „Gheorghe Gheorghiu-Dej” și „23 August”. Cîștigătorii concursului au primit în dar cărți dintre cele mai îndrăgite de pionieri. La festivitatea de încheiere

concuranții, împreună cu cei 150 de spectatori, au învățat un cîntec nou în care este slăvit partidul.

Miercuri, 9 august. Pionierii au ascultat interesante relatări despre cele mai recente realizări ale regimului nostru democrat-popular pe drumul desăvîșirii construcției socialismului, însoțite de prezentarea unor imagini sugestive.

Joi, 10 august. 800 de copii din taberele locale ale Capitalei au petrecut laolaltă cîteva ceasuri plăcute în bîtrînul parc Mogoșoia. Pionierii și școlarii s-au întrecut în cîntece patriotice, au recitat versuri închinare partidului și sărbătorii de la 23 August. Serbarea cîmpenească s-a terminat cu un program festiv alcătuit din cele mai reușite numere din programele artistice ale taberelor locale.

Împreună cu ziarul „Știința Pionierului”, Palatul Pionierilor pregătește acum tradiționalul foc de tabără închinat zilei de 23 August. În sunete de goarnă și trompete, cînd se va lăsa seara, se va aprinde focul de tabără. În jurul lui se va desfășura programul artistic care va cuprinde cîntece și poezii închinare partidului, prieteniei romîno-sovietice, vor avea loc concursuri distractive.

M. Ieșanu

Realizările ucenicilor

Majoritatea ucenicilor care se mai află în aceste zile la practică participă cu entuziasm la munca plină de avînt care se desfășoară în fabrici, în uzine, pe șantiere, în mine și pe ogoare în cinstea celei de a 17-a aniversări a zilei de 23 August — sărbătoarea eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.

Succese deosebite, pentru care au fost evidențiați în muncă de conducerea unităților în care fac practică, au obținut în ultima perioadă ucenicii Școlii profesionale de mecanici pentru utilaje de transporturi și telecomunicații din Cluj. Astfel, ucenicii mecanici de utilaje rutiere au asigurat, alături de muncitorii calificați, întreținerea și reparațiile curente ale mașinilor folosite pentru reasfaltarea unor porțiuni din drumurile naționale în apropierea localităților Vatra Dornei, Piatra Neamț, Odorhei și Focșani. Dețorită contribuției și priceperii în muncă a ucenicilor, colectivul direcției de drumuri și poduri a reușit — așa cum se arată în scrisoarea adresată școlii de conducerea acesteia — să realizeze înainte de termen angajamentele cu privire la modernizarea unor drumuri de interes republican. În mod special s-au evidențiat în această muncă ucenicii Iacob Mureșan și Ioan Rusu.

Cu însemnate realizări se pot mîndri și ucenicii secției de mecanică auto, aflați la practică în atelierele întreprinderii regionale de transporturi auto. Contribuția lor se face puternic simțită în îndeplinirea angajamentului ca toate autobuzele și autocamioanele întreprinderii să efectueze transporturile fără nici o întîrziere, cu capacitatea maximă. Meritul principal în această privință revine echipelor de întreținere, în rîndul cărora s-a remarcat munca spornică a unor ucenici ca Alexandru Morar, Teodor Merea și Veniamin Rusu.

AL. COMAN

În jurul focului de tabără.

ÎNȚIMPININD NOUL AN DE ÎNVĂȚĂMÎNT

GRIJĂ PENTRU ELEVI

Oamenii muncii din comuna Sîndrei, raionul Timișoara, comuna complet colectivizată, manifestă un interes sporit față de școală. An de an ei s-au preocupat de largirea spațiului de școlarizare, dorind ca toți copiii să poată învăța în cele mai bune condiții.

În anul trecut, de pildă, ei au rezolvat, cu sprijinul deputaților, al statului popular și al cadrelor didactice, problema înlăturării unui internat pentru fete, imperios cerut de necesități, dat fiind faptul că o parte din copii locuiesc și în alte comune.

În anul acesta, sâtenii din Sîndrei,

din dorința de a face să se deslășoară cursurile numai dimineața, și-au propus să reamănajeze școala și să lărgescă spațiul de școlarizare pînă la dublarea numărului de săli de clasă. Ei și-au mai propus să construiască un laborator și un amfiteatru care vor înlesni considerabil deslășurarea activităților din școală.

De remarcat sprijinul efectiv și plin de căldură pe care îl dă secretarul statului comunal în realizarea acestor planuri. Secretarul statului poate fi găsit adesea în școală, interesându-se de mersul lucrărilor, de nevoile construcției, El îi mobilizează pe colectivități

să participe la lucrările propuse a se realiza prin muncă voluntară — transportul materialului lemnos, al cimentului, varului, ajutor dat la demolări etc.

Mult suflet în toată această acțiune depun și cadrele didactice, în frunte cu comunistă Ana Schneider, directoare adjunctă, ca și harnicii elevi ai școlii care electuează, după puterile lor, o serie de lucrări mai ușoare.

P. B.

La școala de meserii din Toplița

Un loc important în pregătirea pe care le deslășoară pentru noul an școlar școlile profesionale și tehnice îl ocupă dotarea cabinetelor — laboratoare cu un material didactic cit mai bogat și care să reflecte într-o măsură cit mai largă tehnica modernă folosită în producție.

La Școala de meserii din Toplița, regiunea Mureș — Autonomă Maghiară, se află în curs de amenajare și va fi dat în folosință pînă la începutul noului an școlar un cabinet-laborator pentru meseriile din sectoarele metalme. Printre cele mai interesante materiale didactice cu care va

fi înzestrat noul cabinet se numără macheta în stare de funcționare a unei mașini universale de timpplărie precum și miniaturile, de asemenea în stare de funcționare, a două ciocane „Ajax” pentru forjă.

Dotarea atelierelor școlii cu noi mașinări, de pildă, un circular vertical, o mașină universală de timpplărie, o mașină de rindelul etc., va da posibilitatea pregătirii mai temeinice a elevilor la nivelul producției mecanizate a marilor combinale forestiere, va sporii capacitatea de producție a școlii și complexitatea lucrărilor care vor putea fi executate.

Pentru a asigura e-

fectuarea unui cit mai larg și mai eficient schimb de experiență între cadrele didactice ale școlii s-a acordat o atenție specială organizării „colțului metodic”, unde se adună în momentul de față planurile principalelor lecții la disciplinele de specialitate, diferite rețete metodice și științifice și cele mai noi lucrări științifice și tehnice. Importante amenajări au fost efectuate și la câminul școlii. Astfel, au fost achiziționate dulapuri metalice de vestiar pentru 120 de elevi și a fost parchetată întreaga suprafață a dormitoarelor.

IOAN PLATON
Toplița

În aceste zile la I.M.D.

Din nouă vizită făcută la întreprinderea de material didactic, acest adevărat combinat de producție pus în slujba școlii, este un prilej de noi și plăcute surprize.

Prima surpriză este însuși răspunsul pe care ni-l dă tovarășul Ion Burlea, inginerul șef al I.M.D., la obișnuita întrebare: „Cum stați cu pregătirea pentru noul an școlar?”

— Despre care nou an școlar să vă vorbesc? — ne întrebuștă tovarășul Burlea. Căci pentru întreprinderea noastră, noul an școlar pentru care am început pregătirea este anul 1962-1963. Pentru anul școlar care începe în toamna aceasta putem spune că pregătirile sînt încheiate. Majoritatea materialelor au și ajuns în laboratoarele școlilor și, probabil, sînt în curs de aranjare. Bineînțeles, vom mai face completări pe parcursul anului școlar, livrînd noi piese. În linii mari, însă, dotarea școlilor cu materiale didactice pentru anul 1961 — 1962 poate fi socotită înfăptuită.

— Cum s-ar spune, aproape că l-ați întrecut pe gospodarul din zicală, care își face vara sanie și iarna căruță? Totuși am dori să cunoaștem mai întii unele date despre activitatea desfășurată în pregătirea anului școlar care începe în toamna aceasta.

— Iată mai întii cîteva date globale. Pentru acest an școlar am livrat sau vom livra școlilor aproximativ 60.000 de piese din peste 100 de sortimente — aparate, dispozitive, materiale — în afara eprubetelor și sitelor de laborator, care însumează circa 300.000 de unități.

— Care sînt cele mai izbutite dintre aparatele pe care le-ați livrat școlilor pentru acest an școlar?

— Întreprinderea noastră caută ca întreaga ei producție să țină pasul cu noile prevederi ale programelor școlare, cu progresele științei și tehnicii. Producem de pildă, acum, telescoape pentru uz didactic pentru observarea cerului, cu un grosimetru de 60, precum și globul ceresc — inovație premiată la concursul de material didactic din anul 1959.

De asemenea, alături de alte materiale și aparate cunoscute din unele prezentări anterioare — cum sînt, de pildă, trusele pentru experiențe de mecanică, trusa pentru experiențe de electronică etc. — am produs și am livrat în serie școlilor o trusă de tuburi cu vid progresiv, formată din 6 elemente. Merită remarcat și voltmetrul Hoffmann. Noile serii ale acestui produs au

electrozi de nichel, ceea ce reduce considerabil prețul de cost, permițînd în același timp determinarea precisă a fenomenului electrolizei în soluție alcalină.

Pentru științele naturale, pe lângă continuarea și lărgirea sortimentului de insecte conservate prin incluziuni în mase plastice, am trecut la producerea unui mular ușor și deosebit de complex pentru studiul anatomiei.

O atenție specială am acordat în acest an dotării cu material didactic a unităților preșcolare. Țin să relev printre piesele realizate în acest scop, pentru calitățile lor deosebite, practice și estetice, cutiile cu bețișoare colorate din masă plastică menite să-i deprindă pe copii cu aprecierea comparativă a culorilor și mărimilor. Pentru prima oară întreprinderea noastră a folosit în realizarea acestui sortiment procedeul modern de prelucrare a maselor plastice prin injecție.

— Deseori în scrisorile primite la redacție de la profesorii care folosesc materialele și aparatele produse de I.M.D. am întîlnit, alături de aprecieri pozitive, unele critici, mai ales în ceea ce privește ambalarea defectuoasă a produselor. Ce s-a realizat în ultimul timp pentru înlăturarea acestui neajuns?

— Cunoaștem și noi aceste critici juste și am căutat să desprindem toate concluziile practice pe care le impun. Priviți aici. — Și tovarășul Burlea ne prezintă pe de o parte o serie de cutii elegante, sistem valiză, cu încheietori sigure, pe de altă parte cîteva lăzi destul de inestetice ca aspect și foarte fragile. — Acestea, spune el, indicînd

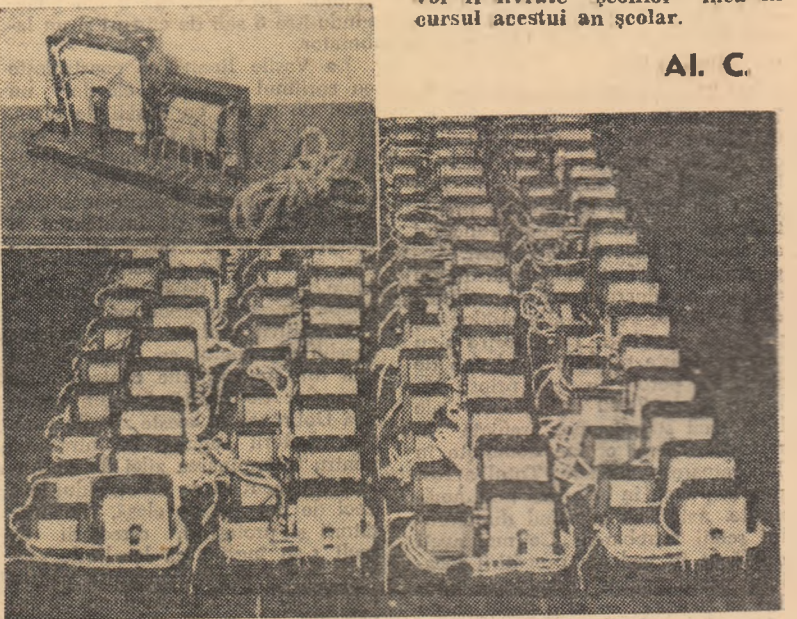
primele ambalaje, sînt cele pe care le-am realizat acum. Ce credeți, cadrele didactice vor fi mulțumite? La fel de mare — ne spune el în continuare — este contrastul și atunci cînd primim deschise cele două tipuri de ambalaje. Pe cînd la ambalajul vechi exista riscul ca în timpul transportării piesele să se lovească între ele, deteriorîndu-se, la noile ambalaje fiecare subansamblu și are lăcașul lui desecori căptușit, astfel încît șocurile la transport sînt cu mult mai mici. Credem că aceste măsuri vor micșora la un procent infim numărul aparatelor care rămîn nefolosite datorită deteriorării vreunei piese componente. Am luat măsuri ca și pentru aceste cazuri rare să pregătim piese de schimb pe care le vom expedia de îndată ce ne vor fi solicitate.

— Pentru încheiere, o scurtă incursiune în domeniul lucrărilor de perspectivă sau în ceea ce numim aici, la I.M.D., — viitorul an școlar

— Vom căuta, în continuare, să lărgim varietatea sortimentelor, răspunzînd în mai mare măsură cerințelor predării intuitive a cunoștințelor. Socotim că una din cheazășile succesului în această privință o constituie valorificarea la maximum a experienței și a activității creatoare a celor mai bune cadre didactice de specialitate. În acest scop o primă măsură este omologarea și trecerea în producție a valoroaselor lucrări premiate la concursul de material didactic din anul 1960.

Bineînțeles că, deși acestea sînt lucrări de perspectivă, pe măsură ce vor fi gata primele serii, ele vor fi livrate școlilor încă în cursul acestui an școlar.

Al. C.

Redresor cu seleniu — unul din noile aparate produse în serie de I.M.D.

UNIFORME ȘCOLARE

În fața unei vitrine, o fetiță de o șchioapă dă cu gravitate explicații „foarte competente” cu privire la calitatea unor din mărfurile expuse. De o parte și de cealaltă, părinții ei o ascultă atenți. Este un moment în

care părerea fetiței lor trebuie luată în serios: urmează să-i cumpere uniforma pe care o va purta în acest an școlar.

Pentru toți elevii fabricile producătoare au pregătît în această toamnă cantități sporite de uniforme. Numai O.C.L.

Confecția, de exemplu, pune în vânzare peste 9.200 de costume pentru elevi, 6.600 rochii-uniforme, juse pentru pioniere, șorțuri din saten și zefir alb și negru etc.

Purtați sănătoși noile uniforme, dragi copii!

Gata pentru o muncă rodnică

Laptul că desfășurarea în bune condițiuni a muncii la clasă este condiționată și de felul în care anul școlar a fost pregătît încă din timpul verii este un adevăr cunoscut și valabil pentru profesorii de toate specialitățile.

Ca profesoară de fizică și chimie m-am preocupat chiar de la începutul vacanței de felul în care voi preda aceste discipline în anul care începe. O deosebită atenție acord pregătirii laboratorului pentru a putea efectua cu elevii, de la începutul anului școlar, experiențe și demonstrații. Am verificat aparatele, m-am îngrijit de repararea lor ca și de îmbogățirea laboratorului cu noi dispozitive și aparate. După ce toate aparatele au fost puse la punct, am constatat că cele 6 dulapuri rezervate materialelor de fizică și chimie au devenit neîncăpătoare prin adăugarea aparatelor confecționate de elevi, procurate prin comitetul de părinți sau primite de la diferitele întreprinderi. De aceea, paralel cu preocuparea de a obține noi dispozitive și aparate, am luat legătura, prin conducerea școlii, cu secția raională de învățămînt pentru a obține încă unul sau două dulapuri.

În anul școlar trecut am observat că unii elevi întâmpină greutăți în însușirea cunoștințelor despre măsuri și instrumente de măsură. De aceea am confecționat acum, în timpul vacanței, modele de compas forestier, brazdometru, compase de interior și exterior, pe care le voi folosi în noul an școlar.

De asemenea, pentru a face lecțiile cit mai clare și atrăgătoare, caut să obțin prin secția de în-

vățămînt un aparat de proiecție cinematografică. Aceasta cu atît mai mult cu cît încă în anul școlar trecut am reușit să amenajăm o clasă cu perdele opace potrivite pentru proiecția de diapozitive, diafilme și filme didactice.

De mare utilitate s-au dovedit a fi în anul trecut, lucrările frontale de laborator cu teme ca: „Fenomene electrice și magnetice”, „Becul cu incandescență”, „Circuite electrice” etc. Față de bunele rezultate constatate la astfel de lucrări am hotărît ca și în acest an să recurg la această metodă. Pentru a completa utilajul necesar în vederea organizării lor am luat legătura cu uzinele „Klement Gotwald” și „Tudor Vladimirescu” și cu Universitatea „C. I. Parhon” care au făgăduit să ne dea în folosință unele instrumente electrice de măsură ce nu le mai sînt necesare dar care sînt foarte bune pentru uz didactic.

Am început să-mi schitez și planurile calendaristice. Totodată, pentru a putea ține lecții cit mai bogate în conținut și atractive, îmi extrag pe fișe diferite date din cărțile sau publicațiile de specialitate apărute recent. În felul acesta voi putea vorbi la lecții despre noile realizări obținute în țara noastră în diferite sectoare de activitate legate de temele cuprinse în programele școlare.

Mă străduiesc să mă pregătesc în așa fel încît deschiderea noului an școlar să mă găsească gata pentru o muncă rodnică, organizarea fiecărei lecții fiindu-mi ușurată de pregătirea efectuată acum în timpul vacanței.

Prof. Stela Serghie

Școala de 7 ani nr. 19 — București

Concursul formațiilor artistice de amatori

Corul și orchestra Sindicatului învățămînt din Satu Mare

Convorbire despre „examene”

— Participarea noastră la finală este un examen la care ne prezentăm cu emoție, ne-a declarat tovarășul Dezideriu Wiesler. Desigur, o emoție diferită de cea a școlărilor noștri, dar care este totuși emoție, a adăugat el zîmbind.

— De ce?
— Sîntem toți învățători și profesori, avem deci o profesie care ne pune foarte des în situația de examinatori. Totuși — vă spun confidențial — să știți că nimeni nu are emoții mai mari ca profesorul pus în situația de a se prezenta el însuși la examene.

Corul Sindicatului Învățămînt din Satu Mare a intrat în cel de-al doilea deceniu de existență. El numără 93 de coriști care sînt acompaniați de 23 instrumentiști.

Iată cîteva date din istoricul lui:

În 1948 — anul înființării — avea 40 de membri, învățători și profesori romîni și maghiari. În 1953, numărul coriștilor se ridică la 60, repertoriul devenind la rîndul lui mai bogat. În anul 1956, la cel de-al IV-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori, obține locul I la rîndul regional și locul II

la cea regională, intrînd în rîndul formațiilor fruntașe din regiune. În 1957 se înființează și orchestra, care numără inițial 14 membri. Azi sînt 25. Corul și orchestra trec din anul 1957 la o activitate permanentă, susținînd numeroase concerte în orașul Satu Mare și în alte centre din regiune. Participarea la cel de-al V-lea Concurs — cînd a ajuns pînă la finală — dă un nou avînt formației, care înregistrează progrese mai ales în ce privește calitatea interpretării.

În cei peste 12 ani de activitate corul a

susținut sute de spectacole, la care au participat zeci de mii de spectatori.

— Cu toate acestea, zîmbește modest dirijorul, socotim participarea la faza finală a celui de-al VI-lea Concurs drept un examen dificil, așa zice un examen al maturității. Îl dăm și în numele celorlalte mii de coriști din Maramureș, care au luat startul în fazele anterioare ale concursului. Și este, desigur, un examen pe care dorim să-l trecem cu bine.

ION VASILIU

Solii învățătorilor din Iași

Alături de artiștii amatori din întreprinderile și satele regiunii Iași, a sosit la finală și o echipă de dansuri a cadrelor didactice, compusă din 36 de membri.

În tradiționalele costume populare moldovenești, învățătorii-dansatori au prezentat o suită de hore din regiune și dansul „Ciobănașul”, impresionînd prin dinamismul și impetuositatea lor.

Echipa de dansuri a cadrelor didactice din Iași împlinește 16 ani de activitate. Deși unii dintre fondatori au părul încăruntit, pasiunea pentru valorificarea bogăției dansului popular îi aduce și acum pe scenă, iar pasul lor este la fel de expresiv și năvalnic ca și al tinerilor care au abia 20 de ani.

Dintre aceștia, iată și pe una dintre cele mai tinere și talentate dansatoare ale formației, învățătoarea M. Delia, care a terminat școala pedagogică acum cîțiva ani. Celor 40 de copii din clasa I-a care au învățat de la ea taina slovelor, învățătoarea le-a condus primii pași și în arta dansului.

R. S.

Echipa de dansuri a cadrelor didactice din Iași

Formația artistică a căminului cultural din Dăbuleni a fost pregătită de învățători și profesori din sat.

Artiștii amatori din Dăbuleni și instructorii lor

Sala Teatrului C.C.S. — gazdă primitoare a tuturor finalelor concursurilor artistice de amatori — a cunoscut joi una dintre serile ei cele mai animate. Aplauzele, adevărate ovații, nu se mai potoleau.

Cine entuziasmase într-atît publicul de oameni ai muncii care stă zilnic zece ore și mai bine să admire cum cîntă și dansează țara? Artiștii amatori din Dăbuleni, o comună din Oltenia.

„Cu ani în urmă, singur corul reprezenta comuna la concursuri. Dar viața nouă a comunei colectivizate a determinat noi și hotărîtori pași înainte și pe tărîmul activității artistice.

Pe lîngă cor au luat ființă o echipă de dansuri, un taraf, o brigadă artistică de agitație. Toate au ca instructori învățători și profesori.

Sub conducerea învățătorilor Ștefan Petrescu și Ștefan Bănuș, de la 10 dansatori ce știu cîteva dansuri s-a ajuns la 80 care interpretează o suită, legată prin tema „Muncă, rod și voie bună”.

Ștefan Petrescu este un bun cunoscător al jocurilor din Cîmpia Dunării. El a lucrat mult cu echipa pînă a ajuns să asigure o interpretare bună a dansurilor. Fiecărui joc îi corespunde în dansul cu temă cîte una din lucrările pe care colectivității le aplică cu pricepere și pasiune la cultura vieții de vie, cultură ce a reușit să facă din nisipurile zburătoare, cu care natura a vitregit Dăbuleni, pămînt roditor. Talentul acestui învățător, unit cu dragostea lui pentru jocul popular al bătrînilor, tinerilor și copiilor satului, cu stăruința pe care o pune în activitatea lui, a dat naștere unui dans cu temă care exprimă cum nu se poate mai bine întrepătrunderea artei

amatorilor cu munca lor de fiecare zi. În pas cînd așezat, cînd vioi și săltat, dansatorii „sapă” șanțurile adînci de 3-4 metri pînă dau de stratul roditor, „plantează” via în șanțuri, o „sulfatează” ca să o apere de boli și dăunători, o „prășesc” și o „leagă” și apoi „culeg” rodul rubiniu, în cîntec și veselie.

Un alt animator al vieții artistice atît de bogate a comunei este profesorul Titu Păsculescu, dirijorul corului prezent și el la finală. De la cele cîteva cîntece populare interpretate cu mai mulți ani în urmă și pînă la repertoriul multilateral de azi e o distanță apreciabilă. Corul interpretează un mare număr de cîntece dedicate partidului, patriei noastre socialiste, vieții noi a satului, creații de seamă ale cîntecului nostru de masă.

Pe scena finalei, două sute de colectivități din Dăbuleni, avînd în mijlocul lor prieteni buni — învățători și profesori — au dat o nouă dovadă a impresionatei vitalități a artei noastre populare. Aveam cu toții, cîți eram în sală, impresia că întreg satul a urcat pe scenă, ca să arate cum știe cînta și juca, cum știe să se bucure de binefacerile culturii, puse la îndemînă de partid, satul nou, colectivizat, din Cîmpia Dunării și de pe tot cuprînsul țării.

T. GHEORGHIU

Cîntecul privighetorii

A apărut în fața spectatorilor cu pași șovăitori, în timp ce inima-i bătea să spargă pieptul. Mic, cu ochii imprumutați a-dîncurilor mării, cu părul furat din spicurile griului, Gheorghită — feciorul lui Guzgă din Suhaletul moldovenesc (cel care a intrat în colectivă și, după numai un an de muncă, și-a umplut casa cu lumină și belșug) — a produs rumoare în sală încă de la prima lui ivire în scenă. Lumina reflectoarelor, fulgerele orbitoare ale aparatelor de fotografiat, tumultul sălii de spectacole i-au sugerat poate lumea basmelor pe care le ascultă și acum. La 14 ani, cu răsufarea tătăi, în serile de o negrătită frumusețe de pe plaiurile moldovenești.

Cînd s-a oprit în fața cortinei a făcut un singur gest și sala a amuțit ca prin farmec. A scos, din cîngătoarea de sub pieptarul lui înflorat, un fluier, l-a privit cu luare aminte și a început a cînta. Iar sala a amuțit, presimțindu-și parcă emoția.

Din fluierul lui Gheorghită, lung de două palme, am ascultat cel mai fermecător glas al zorilor, glasul privighetorii. Sunele lui cristaline, care cîntă bucuria, marea bucurie de a îmbrățișa cu ochii răsăritul soarelui, au plutit cînd dușos, ca o doină de dor, cînd năvalnic, ca o furtună care se repede necruțător asupra pădurii. Era în „cîntecul privighetorii” măreția puternică, de neînfrînt a vieții. Și, mai ales, era bucuria lui Gheorghită, elev în clasa a VII-a a școlii din Suhalet. Bucuria pentru tot ce-i dăruiește astăzi lui, copil de țaran muncitor, patria noastră socialistă.

După spectacol i-am solicitat lui Gheorghită un interviu. A tăcut intimidat, apoi a scos fluierul de la cîngătoare și înconjurat de

un auditoriu constituit pe loc din zeci de alți artiști amatori, a cîntat încă multe din cîntecelul lui. Era un original răspuns la întrebările pe care i le-am pus, un răspuns care, tradus în cuvînte, exprimă o singură propoziție. O propoziție care condensează însă sensul adînc al vieții lui de pionier: „Partidului ostaș voi fi”.

CONST. RĂDOI

Undeva într-un colț de țară

Un sat ca multe altele. Poate ceva mai mic. Are doar puțin peste 100 de case. De acolo au venit la finala concursului 36 de dansatori, adică 18 perechi. Nu au fost de loc stingheriți nici de scena imensă cu instalații moderne, nici de luminile orbitoare ale reflectoarelor, nici de numărul mare al spectatorilor. Au intrat și s-au mișcat pe scenă în-tocmai ca acasă. De altfel, pe aceeași scenă au apărut și la finalele anterioare. La una din ele au și cîștigat premiul I.

În satul lor mai există încă trei formații artistice: un cor, o brigadă artistică de agitație, o echipă de teatru. În total — peste 150 de artiști amatori. Amatori e doar un fel de a spune pentru că mulți dansatori de profesie și prestigiu au toate motivele să invidieze pe oricare din cei 36 pentru arta lor neîn-vățată la academiile înalte.

Să socotim: 150 de artiști la 100 de case. Aceasta înseamnă că în fiecare casă găsești cel puțin unul. În unele însă mai mulți. Toți 150 au participat la concursul al VI-lea, fiecare formație obținînd în diferite etape cîte un premiu.

Cu cei 36 de artiști au venit și doi instructori — învățători ai școlii din sat. Ei sînt nu numai instructorii echipei de dans ci și ai formației de teatru, ai celei de cor, ai brigăzii artistice de agitație. Își duc cu hărnicie munca obștească alături de munca din școală, unde împărtășesc celor 80 de elevi ai lor tainele slovelor și ale numerelor, istoria și geografia patriei, științele naturale, desenul și bineînțele muzica. După ce au terminat 7 clase elementare, mulți din cei 80 de tineri devin din nou elevii învățătorilor lor din primele patru clase. De data aceasta în echipele de dans sau de teatru, ca și în brigadă.

Căminul cultural este astfel o a doua școală a satului. O școală care promovează arta noastră populară, care educă cu ajutorul ei cetățeni devotați patriei socialiste.

Satul se numește Inuc și se află în raionul Huedin, iar instructorii sînt învățătorii Elisa-beta Görög și Iosif Nagy.

RADU NICULESCU

Crescuți în anii puterii populare

Cei mai tineri muncitori ai uzinelor „23 August”, ai uriașei cetăți industriale care poartă numele marii sărbători a eliberării — absolvenții din acest an ai școlii profesionale sînt mai mult decît o simplă promoție: sînt o generație. Generația de tineri ce s-a născut în lunile care au urmat istoricului august de foc.

Să-i cunoaștem. Iată-l pe Gheorghe Radu de la scularia generală. Timp de trei ani consecutiv a luat premiul I la concursul pe meserii al ucenicilor din școlile profesionale metalurgice. Comisia de încadrare tarifară i-a acordat una dintre cele mai înalte categorii în care sînt incluși muncitorii calificați. În cele două săptămîni de cînd și-a început activitatea în noua sa calitate, alături de meșterii care în școală sau la practică l-au ajutat să pătrundă tainele meseriei, a confirmat pe deplin calificativul primit la examenul de încadrare.

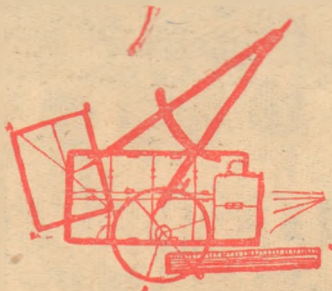
Certificate aproape la fel de înalte de calificare profesională au primit tînărul frezor Vasile Bădulicescu sau lăcătușii Horia Goldrac și Ion Mihail. Emoția primelor zile de activitate ca muncitori calificați li s-a risipit repede. Doar lucrau în aceleași condiții și în aceeași ambianță ca și atunci cînd mai erau ucenici pe băncile școlii profesionale. Pretutindeni au întîlnit sfaturi și încurajări tovarășești. Acum, la locurile lor de muncă au apărut, ca și la ceilalți muncitori, grafice ale întrecerii socialiste pe care maștrii înregistrează cu bucurie, zi de zi, importante depășiri ale normei de lucru.

Cea mai tînără promoție de muncitori ai acestei uriașe uzine, generația lui 23 August 1944, a fost primită sărbătorește, astfel încît a simțit din prima clipă a intrării ei în marea familie muncitorească importanța și grija care i se acordă, înalta răspundere care i se încredințează. Tinerilor absolvenți le-au vorbit, urîndu-le bun venit, directorul general al uzinelor, inginerul șef al acestora.

Cu acest prilej s-a manifestat un fenomen care tinde să capete o adevărată tradiție în uzină. Majoritatea maștrilor și a muncitorilor instructori care i-au pregătit pe tineri încă de pe băncile școlii au cerut ca „discipolii” lor să le fie repartizați în echipă sau la mașină, în schimburi diferite. Oare poate exista indice mai precis decît acesta în aprecierea legăturii strînse ce există între cei care

ii pregătesc pe tineri și elevii lor?

Cam tot atîți ani cîți au trecut de la înscrierea în actele de stare civilă a celei mai tinere promoții de muncitori s-au scurs și de cînd comuniștii Constantin Mihăilă, Pintea Ungar,

Dinu Gheorghe și Constantin Pitic au terminat ucenicia și au pătruns pentru prima oară pe poarta aceleiași uzine, în care pe atunci tăia și spinzura industriașul Malaxa.

— Ne-a luat în primire un maistru cu înfățișare de vătaf — povestește tovarășul Dinu Gheorghe.

— Dacă vă închipuiți că acum, dac-ați ajuns muncitori, vă puteți face de cap, vă înșelați — cu aceste cuvinte ne-a întîmpinat maistrul în loc de bună ziua. Intr-adevăr, ne făcusem iluzii închipuindu-ne că vom trăi mai bine ca în vremea uceniciei. Același colț de pîine mucegăită amestecată cu mălai, același trai neomenesc, cite 7—8 într-o cameră dărăpănată, speculată de gazdă.

Există unele amănunte care au o semnificație deosebită. Cel pe care îl vom relata ne pare a fi de acest fel. Povestesc muncitorii mai vîrstnici că în biroul somptuos al lui Malaxa se afla o pendulă din aur masiv. În același timp, 990 dintr-o mie de muncitori ce trudeau în halele înnegrite de fum care reprezentau pe atunci secțiile uzinei aruncau din cînd în cînd o privire spre ceasul de pontaj — unicul de care dispuneau — pentru a putea afla dacă mai e încă zi sau soarele a dat în scăpătat.

Astăzi nu-i greu să constatăm marea majoritate a tinerilor muncitori, ca și a tuturor muncitorilor din uzină, poartă ceasuri la mînă. Tinerii și le-au cumpărat încă din bursele primite în perioada uceniciei.

Acum își fac planuri. Mai întii, pentru un viitor apropiat: ce să-și cumpere din primele salarii. Un costum de gabardină, daruri pentru părinți și frații mai mici. Alții s-au hotărît să

pună de pe acum bani de-o parte ca să-și ia un scuter. Dar își fac și planuri pentru un viitor mai îndepărtat: să se înscrie, îndată după ce vor efectua stagiul regulamentar în producție, la școala serală, pentru a termina studiile medii și apoi — de ce nu? — să urmeze Institutul politehnic.

Sînt planuri și visuri pe deplin realizabile ale celei mai tinere promoții de muncitori, generația lui 23 August 1944. Planuri și visuri care măsoară și ele, ca și realizările mărețe dobîndite de poporul nostru muncitor, sub conducerea partidului, înălțimea culmilor pe care se află construcția socialismului.

La uzinele „23 August” a început să lucreze generația muncitorilor născuți în 1944, anul eliberării țării noastre. Este mai mult decît un simbol ales de reporter. Este o pagină din istoria acestor minunate zile.

Al. Ciucă

Privind cu încîntare Piatra Teiului de pe Valea Bistriței

Exemplul comuniștilor

Marile sărbători ale poporului sînt întotdeauna un prilej de a face bilanțul succeselor dobîndite, de a-și cinsti pe cei ce au fost în fruntea luptei pentru realizarea lor. Sînt mari și însemnate succesele cu care se poate mîndri astăzi, la marea sărbătoare a aniversării eliberării, învățămîntul nostru. Iar cei ce le-au dobîndit sînt zecile de mii de oameni ai muncii din școli care, îndrumați de partid, își închină toate forțele, toată dragostea instruirii și educării tinerei generații.

La porțile pe care intră în viața patriei sute de mii de tineri distingem mereu chipurile luminoase ale celor ce i-au călăuzit — profesori și învățători. Și căutăm cele mai frumoase cuvinte, care să răsplătească răbdarea, dragostea, puterea lor de muncă întruchipate grăitor în nivelul de pregătire și în comportarea absolvenților.

Cea mai adîncă dragoste și recunoștință a tineretului se îndreaptă către cei pe care întotdeauna i-au simțit mai apropiați, mai neobosiți, mai plini de grijă pentru formarea lor: către profesorii și învățătorii comuniști.

Poposind cîțva timp la școala de 7 ani „Donca Simo” din București am avut cît se poate de vie reprezentarea a ceea ce înseamnă să fii comunist și să lucrezi în domeniul formării tinerei generații. Membrii de partid de aici, pe care i-am aflat în fruntea tuturor acțiunilor profesionale și politice, întruchipează un nucleu entuziast.

Dacă membrii de partid din școală s-au impus în fața elevilor atît prin înalta lor pregătire științifică cît și prin pricepera pedagogică, nu e mai puțin adevărat că, tot mai mult, însuși ceilalți colegi din corpul didactic vîd în ei adevărate exemple. Și astfel, în dorința de a le semăna, ceilalți profesori și învățători caută și ei să fie la fel de bine pregătiți.

Comunistul Mihai Văgăi, de pildă, învățător la clasa a II-a, s-a remarcat printre colegii săi prin dragostea pentru meserie, prin temeinicia cunoștințelor cu care-l înzestreaază pe copii, prin legătura strînsă pe care a realizat-o cu părinții acestora, prin străduința de a-și ridica neîntrerupt nivelul ideologic, politic și profesional și de a-și lărgi orizontul cultural. Ca secretar al organizației U.T.M. din școală s-a pre-

ocupat de ridicarea profesională a colegilor tineri, de antrenarea lor la învățămîntul ideologic, ajutîndu-i cu dragoste ori de cîte ori aceștia aveau nevoie. Pentru el e acum o adevărată bucurie să vadă, de pildă, că învățătoarele Tasica Măiran, Aurelia Constantin sau Valeria Mățau au avut în ultimul an școlar clase foarte bine pregătite și că în munca aceasta, lipsită de elemente spectaculoase dar perseverentă și hotărîtă, cadre tinere ca Tasica Măiran au căpătat un orizont politic larg, care le-au făcut să se adreseze organizației de partid din școală pentru a-i exprima dorința lor adîncă de a pași în rîndul comuniștilor.

Vorbînd despre astfel de oameni, profesoara Golda Goldhammer, membră de partid, directoarea școlii, are pe chip o însuflețire deosebită. În munca de răspundere ce i s-a încredințat se bizuie cu hotărîre pe asemenea cadre didactice care își închină tot elanul lor tineresc muncii în școală. Ajutată de tovarășul Gheorghe Nicola, secretarul organizației de partid, ea se străduie să se afle neîntrerupt atît în mijlocul elevilor cît și printre cadrele didactice.

Fiind ei însuși exemple deosebite în pregătirea științifică și ideologică, în punctualitate și grijă față de copii, comuniștii școlii reprezintă detașamentul înaintat pe drumul căruia pășesc cu tot mai multă însuflețire colegii lor.

La școala aceasta „Iară arhive”, înființată cu abia doi ani în urmă într-un cartier muncitoresc, la școala care poartă numele neînfriccatei luptătoare „Donca Simo”, a fi profesor și comunist înseamnă a te afla în permanență în fruntea celor ce te luptă pentru o înaltă calitate a instruirii și educărilor lor. Dacă acum, la numai doi ani de la înființarea școlii, cei peste 1200 de elevi se află unii într-un colectiv care luptă laolaltă pentru izbînzile comune, aceasta se datorește muncii organizației de partid, care s-a bizuit și a îndrumat cu dragoste și grijă activitatea tîrzie de pionieri. Instruitorii superioară, comunista Doina Comaroni, acordînd o mare atenție acțiunilor specifice de organizație, a avut un rol important în cimentarea acestei unități. Dragostea și mîndria copiilor pentru școala lor, „Donca Simo”, s-a născut deopotrivă din atașamentul lor față de profesori, din succesele la învățătură, izbînzile sportive și artistice, din sărbătorile devenite tradiționale ale școlii, din faptul că, între altele, poetul Marcel Breslașu — autorul unui emoționat poem despre Donca — a creat și un imn al școlii.

Între profesori este unul pe care elevii îl îndrăgesc foarte mult. E vorba de comunistul Gheorghe Pascu, profesorul de lăcătușărie. Provenit din rîndul muncitorilor, profesorul-maistru Gheorghe Pascu a adus în viața școlii cîteva din atribuțiile vieții muncitorilor: perseverența, modestia, dragostea de muncă. Deși fără experiență pedagogică îndelungată, el a dovedit de la bun început multă pricepere în activitatea cu copiii, ceea ce i-a atras nu numai dragostea acestora dar și stima celorlalte cadre didactice.

Activitatea lui ca și activitatea celorlalți comuniști, constituie un exemplu însuflețitor de felul în care munca pentru creșterea tinerilor generații implică neîntrerupt o creștere a celor ce răspund de aceasta. Fie că e vorba de activitatea la catedră, fie că e vorba de contactul cu copiii și părinții lor în timpul liber, de preocuparea individuală pentru ridicarea nivelului profesional și ideologic sau de rodnicele schimburi de experiență, această creștere a camenilor e o trăsătură caracteristică a valorosului colectiv de la școala „Donca Simo”. În mijlocul acestui colectiv exemplul însuflețitor al comuniștilor rodește bogat și neîntrerupt.

Mihai Negulescu

BUCURII

Peste câteva minute avea să fie a doua oară. Cobori sprâncen pe scara treptărilor, bucurându-se de fiecare mișcare pe care o făcea. Se simțea bine, nu era obosit de loc, și vântul bătea cu putere, lipindu-i cămașa răcoroasă de piele. De ce să fi fost obosit? La el, întotdeauna, oboseala se confundă cu tristețea. Doar atunci când îl copleșea vreo mîhnire venită de cine știe unde se simțea trudit și ar fi vrut să stea udeva jos și să nu se gîndească la nimic. Acum, dimpotrivă, după cele câteva zile de alergături — după ciment, după cărămizi — era bucuros: obținuse cărămizile, obținuse cimentul. Peste câteva zile, miercuri, urma să vină și arhitectul. Urma să înceapă construirea școlii medii, școala mare, cu 24 săli de clasă și cu laborator. „Parcă-am fi la București, ne-am ajuns, ce mai!”

Se vedea gara, și cantonierul îl salută respectuos. Lîngă canton, Nițu, elevul lui dintr-o cincea, se juca de zor cu mingea. Băiatul îl văzuse și rămase drept, urmărindu-l cu privirea. „Zimbește, de ce-o fi zimbînd?” Dar îi plăcea zîmbetul acela care luminase dintr-odată toată fața copilului, îi plăcu și mai mult că Nițu îi face semn cu mîna.

În 1944, cînd se întoarse în sat, tot în iunie, nu-i făcuse nimeni semn. Nu avea cine. Maică-sa murise încă din primele luni de război, iar taică-său era departe, pe front.

La coborire își scrisese piciorul — terasamentul negrijit era plin de gropi — și pornise așa, schlopăind în lungul lanurilor sărace de porumb. Școala era pe jumătate dărîmă: suflul bombei care căzuse în curte zmlusese ferestrele și spărșese acoperișul. Ușa nu mai era. Întrase greoi, cu bocancii albi de praf, ținînd cu mîna validă vechea valiză de lemn, soldătească. Școala era plină de vrăbii, își făcuseră cuib pretutindeni, și la intrarea lui a fost o mare fluturare de aripi cenușii și o învălmășeală de glasuri ascuțite, care l-au orbit și l-au asurzit. Dar neliniștea n-a durat mult și vrăbiile s-au așezat la loc, pe cercevele pline de moloz și pe băncile rupte, privindu-l cu ochii strălucitori și fără expresie.

Apoi a fost balul. Ideea lui: să dea un bal, atunci, la începutul lui august 1944, să adune ceva bani pentru refacerea școlii. A măturat, a dus molozul în curte, iar ultimii lui bani i-a dat unui lăutar bătrîn din V., care altfel n-a vrut să vie. A pus afișe în toată comuna: „Mare bal, mare l” și lumea rămînea încremenită în fața acelor cuvinte de necrezut. Poștașul, cu geanta plină de scrisori în care se vesteau rîniri și morți, s-a oprit și el în fața unui afiș și a stat așa, stergîndu-și fruntea cu năframa roșie pe care o scoțea din șapcă, și citind la nesfîrșit cele câteva cuvinte.

Seara tîrziu au venit cîteva femei în haine negre și s-au așezat pe băncile din jurul încăperii, punîndu-și mîinile întunecate în poală și așteptînd. Stăteau tăcute, cu fețele plîmbe, ca la biserică — și liniștea aceea îl paralizase. Mare bal, mare l! Uitase că nu mai sint bărbați în sat. Rămăseseră numai poștașul, primarul, popa — și ei nu veniseră. Înebunit de tăcere, lăutarul a început să cînte o doină. Aplecase capul pe vioară și plîngea: avea și el un băiat pe front. Femeile se cufundaseră de tot în acea liniște de piatră. Priveau drept înainte, sub cerul care scînteia prin spărtura acoperișului, și nu spuneau nimic.

Totuși școala a fost reconstruită. Atunci încă, în toamna aceea fulgerată de marea bucurie a eliberării, iradiînd speranță.

Învățătorul se scula înainte de răsăritul soarelui și o lua de la un capăt la celălalt al satului, deșteptînd femeile din somn, să vină să ajute la școală. L-a sprijinit și poștașul care se pricepea la zidărie. Cînd erau prea multe scrisori, pleca învățătorul să le împartă, iar bătrînul rămînea să lucreze la școală. Începuseră să vină de pe front și bărbații; dar cei cu gospodărie înstărită nu voiau să vină. Ce sint ei, valahori? Întîi s-a simțit jignit și a început să le ocolească locuințele. Dar nici așa nu era bine: de ce să

ajute tot satul, și ei nu? Așa că o lua și mai devreme la drum, și-i deștepta din somn cînd mai străluceau stelele. Într-o noapte, Ciungu, fostul plutonier, a pus dulăii pe el. Erau să-l omoare, și-au trebuit să sară oamenii, speriați de larmă, să-l scape. L-au trimis cu căruța la spital. Credeau c-o să moară — singera abundant — și s-a adunat jumătate din sat la poarta lui Ciungu. Unii veniseră cu topoarele. Au rămas acolo pînă-n miezul zilei, pînă-dînd să nu iasă Ciungu și aruncîndu-i cu bulgări de pămînt în gemuri. Aveau cu toții datorii la ciung, împrumutaseră cu camătă de la nevastă-sa, în lipsa lui, și trebuiau să-i muncească o vară pentru un sac de boabe.

Mai tîrziu, cînd a venit cineva cu veste de la spital că învățătorul scapă, mulțimea a început să se împărștie.

În 1950 s-a înființat colectiva și

prima adunare generală a avut loc într-o sală de clasă, la școala nouă, construită imediat după reforma învățămîntului. Primii colectivști erau puțini: douăzeci și trei de familii. În țară, pe atunci, încă nu erau multe gospodării colective, dar consătenii lui care se hotărîseră să meargă pe calea aceea știau cu toții că nu vor da înapoi cu nici un pret, că lîngă ei are să vină treptat satul întreg.

Se făcuse tîrziu. Lampa de gaz elipea stins. O mai ține mîntre și acum: o lampă verde, cu picior înalt. Părea o dansatoare de sticlă, obosită și amețită de fumul gros al țigărilor. Președintele fusese cu delegație în U.R.S.S. și le-a povestit îndelung. Îl ascultau vrăjiți, nevenindu-le să creadă și totuși crezînd. Poate era oboseala, poate bucuria, dar li se părea că sint foarte aproape de toate lucrurile pe care le spunea președintele. Ei făcuseră esențialul, înființaseră colectiva, și înțelegeau în clipa aceea că tot ce a fost mai greu a trecut, erau încredințați de asta și hotărîți să se gîndească la viitor.

— Scrie, tovarășe învățător, în procesul-verbal — a spus nea Tudor, subliniindu-și cuvintele cu degetul arătător. Scrie matală așa: „Colectivistul Tudor M. Marin a propus să se facă electrificare în sat”.

S-a ridicat Ileana lui Vătui, femeie văduvă, cu patru copii.

— Dacă-i așa, scrie, tovarășe învățător, să se facă și grădiniță și cît s-o putea de repede.

Un glas gros, cumpănit:

— Pune matală să zidim și case cu etaj pentru însurăței, cum ne zice tovarășul președinte că fac colhoznicii.

— ...Scrieți că vrem și cinematograful.

— ...Și cămin cultural.

Erau atît de siguri că tot ce dorese ei se va împlini, încît fierberea aceea ascunsă, care răzbătea în glasuri, l-a cuprins și pe el, S-a ridicat:

— Eu propun să facem în comună școală medie.

În 1954 a intrat în partid și ședința a avut loc tot în clasa în care se ținuse și adunarea generală pentru înființarea colectivei. Mulți s-au ridicat atunci să vorbească despre învățătorul lor. Spuneau cum s-a zbatut pentru refacerea școlii, cum era să-l și omoare Ciungu, cum a umblat din casă în casă la alegeri îndemnînd lumea să voteze Soarele. Povesteau cum a muncit pentru alfabetizare, pentru înființarea și dezvoltarea colectivei, cum nu numai că l-a învățat pe copii, dar a învățat el însuși și a devenit profesor.

Și comuniștii au votat pentru primirea în partid a profesorului, încredințați că va merge alături de ei, în primele rînduri, pe drumul acela luminat de credința în fericirea oamenilor.

Treptat, venirea bucuriilor a început să fie un fenomen firesc. Nu-l mai mira fiecare bucurie nouă, se gîndise de mult la ea, muncise pentru ea — și o primea senin, ca pe un lucru convenit.

Bucurii... Erau oameni care merseseră veacuri de-a rîndul în beznă, străbătînd un drum al lor, plin de sărăcie și umilință, bîntuit de invidii și uri, și care într-o zi anume, la un ceas anume, putînd fi notat pe hîrtie, se hotărîu să trăiască altfel. Partidul îi învățase că pot, prin munca lor și cu ajutorul muncitorilor, să-și schimbe viața. Și ei înțelegeau învățătura partidului, care le deveni nespuse de dragă și de apropiată. De nenumărate ori el trăise, văzuse mai bine-zis clipa, văzuse timpul: în momentul în care oamenii aceștia luau hotărîrea — în momentul în care pășeau în colectivă, timpul se condensa parcă brusc, devenea vizibil, și de fiecare dată el se simțea cutremurat de bucurie.

Bucurii... Colectiva — care acum cuprindea tot satul — i-a ajutat pe tinerii însurăței să-și ridice case noi, cu aparate de radio și mobile bune și aragaz...

Bucurii... Profesorii veniți în sat, să predea la școala de 7 ani.

— Cînd ați terminat facultatea?

— Anul acesta. Dar n-aș vrea să rămîn la țară. Un an, mai mult nu...

— Nu vă place la noi?

— Nu știu încă. Dar oricum, București, cinematograful...

— Avem și noi.

— Teatru...

— Anul ăsta a fost de două ori în turneu...

— Ei, mă rog, televizor...

— Opt. Avem în sat opt televizoare. Cu cel pe care o să vi-l luăm dumneavoastră, nouă. Să fie într-un ceas bun!

Nu, tinerii absolvenți nu rămăneau în sat pentru televizor. Îi rețineau problemele noi și interesante pe care le ridica la fiecare pas viața satului.

Bucurii: în 59, la vizita medicală dinaintea începerii școlii, nu s-a găsit nici un copil bolnav. Bucurii: urcările de salariu, vacanțele petrecute la munte și la mare. Bucurii: fiecare copil va termina în 1962 cel puțin opt clase. Nepoții foștilor analfabeți...

Da, în 1944, cînd se întorsese de pe front, nu-i făcuse nimeni semn cu mîna. Dar acum parcă întreg satul îl saluta, o dată cu copilul acela cărui a se luminase fața.

Și-i trecu prin gînd să organizeze un bal mare, un bal al veseliei și al belșugului, la care tinerii să danseze pentru bucuria construirii școlii medii. Și o să le amintească poate de un alt bal, de demult... Nu, de ce să le strice bucuria?

Florin Mugur

Școala e parcă mai frumoasă atunci cînd e înconjurată de marl straluri de flori

IERI și AZI

● În perioada anilor 1920-1938, din fondurile alocate de autoritățile burghezo-moșieresti pentru nevoile învățămîntului au putut fi construite sau amenajate un număr foarte mic de săli de clasă anual. Multe dintre „noile școli” nu erau altceva decît niște clădiri vechi, reparate sumar, de la început total improprie cerințelor didactice și igienice. Chiar în condiții de supraaglomerare aceste săli de clasă erau mult inferioare sporului normal al populației școlare, astfel că în fiecare an, în loc să scadă, numărul copiilor rămași în afara școlii creștea.

● Cîteva exemple: în 1938 existau în Banat doar 75 de școli de 7 ani și 14 școli medii. În regiunea Crișana, regimul burghezo-moșieresc a lăsat moștenire aproape 120.000 de neștiutori de carte.

● În vremea regimului burghezo-moșieresc doar 10-15 la sută din totalul elevilor dispuneau de posibilități pentru a-și cumpăra manuale noi. Sumele necesitate de achiziționarea manualelor noi reprezentau o grea povară pentru bugetul familiilor de muncitori și țărani muncitori. Majoritatea copiilor de oameni ai muncii învățau pe manuale vechi și rupte; la unele discipline existau doar 3-4 manuale la o clasă întreagă.

● Muncitorii nu dispuneau pe vremea regimului burghezo-moșieresc de nici o posibilitate pentru a-și ridica nivelul pregătirii de cultură generală. Majoritatea celor care lucrau în producția industrială aveau doar 4 clase primare.

● Numărul ucenicilor și elevilor din școlile profesionale și de meserii era în 1938 de 39.250. Cursurile acestor școli se desfășurau în majoritate seara, după 10 ore de muncă, în săli de clasă improvizate.

● Numai în cîteva orașe importante din țară existau în trecut așa-numite școli superioare de arte și meserii sau licee industriale. Numărul cadrelor pregătite în aceste școli era infim chiar față de nevoile de atunci ale industriei.

● În vederea trecerii la învățămîntul de 8 ani stabilit de către Congresul al III-lea al P.M.R. s-au luat toate măsurile pentru lărgirea spațiului de școlarizare și întărirea bazei materiale a școlilor. După cum prevăd Directivele Congresului pînă în anul 1965 se vor construi circa 15.000 săli de clasă.

● Sarcina fixată de Congres se îndeplinește într-un ritm rapid. Numai în anul 1960 au fost construite peste 3800 săli de clasă. Noile școli care se ridică în orașele și satele patriei sint mari construcții moderne, înzestrate cu tot ce este necesar bunei instruirii și educării a elevilor.

● În anul școlar 1960-1961 au funcționat în Banat peste 300 de școli elementare și 37 școli medii. În regiunea Crișana, la fel ca în întreaga țară, nu mai există astăzi analfabeți.

● Începînd cu anul școlar 1960-1961, toți elevii din clasele I-VII primesc manuale școlare în mod gratuit, cheltuielile fiind suportate din bugetul statului. Pe lîngă celelalte condiții materiale create în vederea instruirii și educării tineretului — școli noi, laboratoare, material didactic etc. — introducerea gratuității manualelor școlare reflectă grija deosebită a partidului și guvernului nostru pentru continua dezvoltare a învățămîntului.

● În anul școlar 1960-1961 au studiat în școlile de cultură generală fără să plătească producția 149.455 muncitori-elevi, cu 55.700 mai mulți decît în anul școlar 1959-1960. În anul școlar 1961-1962 învățămîntul seral va cunoaște o și mai mare dezvoltare.

● În anul școlar încheiat numărul ucenicilor care au frecventat școlile profesionale și de meserii s-a ridicat la 127.224. Ei învață în școli moderne care dispun de ateliere, cabinete și laboratoare bogat înzestrate, de biblioteci, terenuri și săli de sport etc.

● Astăzi, școlile tehnice care pregătesc muncitori de înaltă calificare și personal tehnic dispun de o rețea de peste 152 de unități, frecventate de 27.099 elevi.

Pentru a-i ajuta în studiu pe muncitorii-elevi

Se știe că predarea capitoului „Drepte și plane paralele” în clasa a X-a întâmpină o serie de dificultăți determinate în special de însuși caracterul demonstrațiilor. Într-adevăr, acestea abuzează de metoda reducerii la absurd și recurg în mult mai mică măsură la teoremele anterior demonstrate. Din această cauză, pe de o parte raționamentele coboară mereu pînă la cunoștințele de bază, lungind demonstrațiile, iar pe de altă parte, pentru fixarea teoremelor și dezvoltarea capacității elevilor de a le aplica este necesară rezolvarea unui număr prea mare de exerciții și probleme. Ținînd seama de faptul că aceasta ar îngreuna mult studiul muncitorilor-elevi, am căutat să-i ajutăm prin folosirea unei teoreme la demonstrarea alteia, ceea ce contribuie la fixarea ei prin repetare și, de asemenea, oferă prilejul de a sublinia procedee de aplicare. Am obținut aceasta printr-o altă ordonare a materialului decît cea obișnuită.

După pozițiile drepte față de plan și pozițiile a două plane, am cerut să se caute punctele comune a trei plane distincte despre care se știe că sînt concurente două câte două. Fie planele α, β, γ ; care se intersectează după dreptele $d_1 = \alpha \cap \beta$, $d_2 = \alpha \cap \gamma$; $d_3 = \beta \cap \gamma$. Una din aceste drepte, de exemplu d_1 , este locul geometric al punctelor comune planelor α și β . Punctele comune celor trei plane vor fi desigur comune planelor α și β , adică se vor afla pe dreapta d_1 . Problema revine la aflarea punctelor comune dintre dreapta d_1 și planul γ , adică la aplicarea cunoștințelor însușite în lecția anterioară. S-a demonstrat astfel (sub formă de problemă propusă elevilor) teorema: Dacă trei plane se inter-

sectează două câte două, atunci pot avea: 1) un punct comun și atunci dreptele de intersecție a cîte două din plane sînt concurente în acest punct; 2) nici un punct comun și atunci dreptele respective sînt paralele două câte două; 3) toate trei se intersectează după aceeași dreaptă. (Bineînțeles, am efectuat și figurile corespunzătoare).

Acestea fiind singurele cazuri posibile, rezultă că și reciprocele sînt adevărate. (Am subliniat și folosit acest raționament în clasele a VII-a și a IX-a). Dacă trei plane sînt concurente două câte două și a) dacă două din dreptele de intersecție sînt paralele, atunci oricare două din ele sînt tot paralele, cele trei plane nu au nici un punct comun, iar dreapta de intersecție a două dintre ele este paralelă cu al treilea; b) dacă două din dreptele de intersecție sînt concurente în acel punct, care este singurul punct comun al celor trei plane.

Teorema „dacă un plan este paralel cu dreapta de intersecție a două plane, atunci el le intersectează după două drepte paralele” (și paralele cu dreapta lor de intersecție) devine o consecință simplă. Tot consecință simplă a aceleiași teoreme este și teorema „dacă o dreaptă este paralelă cu un plan atunci orice plan care trece prin ea și intersectează planul dat îl intersectează după o dreaptă paralelă cu dreapta dată”. Dacă se duc două astfel de plane prin dreapta dată, se formează trei plane distincte care se intersectează două câte două, una din dreptele de intersecție a două plane — dreapta dată — fiind paralelă cu al treilea — planul dat. Planele nu au nici un punct comun, iar dreptele de intersecție sînt două câte două paralele. Rezultă deci nu numai că dreptele de

intersecție sînt paralele cu dreapta dată, ci și că sînt paralele între ele. Teorema „dacă două drepte sînt paralele cu a treia, atunci ele sînt paralele între ele” am demonstrat-o în felul următor. Fie $d_1 \parallel d_2$ și $d_1 \parallel d_3$. Aceste perechi de drepte paralele determină două plane α și β . Dreapta d_3 și un punct A al dreptei d_2 determină un al treilea plan γ . Planele sînt două câte două concurente și două din dreptele de intersecție sînt paralele ($d_1 \parallel d_3$). Atunci oricare alte două din dreptele de intersecție vor fi tot paralele. Planul γ va intersecta, deci, planul α după o dreaptă ce trece prin A și este paralelă cu d_1 , adică tocmai după d_2 . Rezultă $d_2 \parallel d_3$.

Am continuat astfel predarea capitoului folosind în demonstrații mereu raționamente o dată parcurse. Aceasta mi-a permis să realizez o economie de timp, ceea ce prezintă o mare importanță în învățămîntul seral, unde cea mai mare parte a muncii elevilor pentru însușirea cunoștințelor de matematică trebuie să se desfășoare în clasă. În afară de aceasta, am putut preda mereu lecții noi sub formă de aplicații, de probleme. Se știe că efortul principal pe care trebuie să-l depună elevii școlii serale nu se referă la înțelegerea cunoștințelor, pe care o realizează lesne, ci la reținerea și aplicarea acestora. Acest efort este determinat de timpul scurt rezervat studiului individual și, deci, rezolvării de probleme și exerciții.

Prindînd lecțiile noi sub formă de aplicații putem veni în ajutorul muncitorilor-elevi tocmai în acest sens, lecția din clasă preluînd astfel o parte din sarcinile studiului individual.

Prof. Elena Opreanu

Bobinarea electromotoarelor este o operație care cere pricepere și atenție. Ucenicii Școlii profesionale a uzinelor „Klement Gottwald” din Capitală o execută cu deosebită îndeminare.

În palatele și casele pionierilor, cercurile de aeromodellism au început să fie supranumite „cercuri ale viitorilor cosmonauți”.

Munca practică a viitorilor constructori

Ucenicii Școlii profesionale de construcții din Brăila au desfășurat în anul școlar încheiat o rodnică activitate pe șantierele de construcții din întreaga regiune.

Urmărind ca practica în producție să contribuie alături la instruirea cit și la educarea ucenicilor, conducerea școlii a organizat desfășurarea acesteia sub lozincă: „Să contribuim la construirea de noi blocuri pentru oamenii muncii — mai bune, mai frumoase, mai confortabile”.

Varietatea și complexitatea lucrărilor la care au participat ucenicii pe marile șantiere de construcții a făcut ca pregătirea lor să fie multilaterală, corespunzînd cerințelor programei școlare. Astfel, ucenicii din anii I și II au efectuat pe șantierele Trustului regional de construcții din Galați lucrări deosebit de importante pentru reconstrucția socialistă a orașului și au participat la ridicarea unor cvartale de blocuri la Tecuci. Ei au muncit cel mai adesea în brigăzi conduse de maștri sau de șefi de echipă cu înaltă calificare, avînd astfel posibilitatea de a aplica metode avansate de muncă în efectuarea variatelor lucrări de zidărie, tencuie, dulgherie care li s-au încredințat. Rezultatele cele mai bune le-au obținut ucenicii Ticu Nicolae, Apostol Goga, Toader Păcureț, Tudor Zanea, Dumitru Hagiu etc. care au lucrat în brigăzi sub conducerea directă a unui maestru din producție, pe șantierul de blocuri din Brăila. Același sistem de organizare a dat rezultate deosebite și în munca ucenicilor-dulgheri, care au executat lucrări

de cofraje, pardoseli de parchet etc. pe șantierele din Brăila, Galați și Tecuci.

Succesele dobîndite de ucenicii în munca practică se datorează în mare măsură felului cum și-a organizat activitatea colectivul de îndrumare și control al practicii pe șantiere. Acest colectiv, format din profesorii de cultură tehnică și condus de directorul-adjunct al școlii, și-a alcătuit de la început un plan de activitate pe care l-a respectat riguros, urmărind îndeaproape cum lucrează ucenicii, dacă își consemnează în caietele de practică procesele tehnologice de construcții la care participă, dînd indicații în vederea legării muncii practice de cunoștințele de cultură tehnică însușite la orele de cursuri etc. Referatele alcătuite de membrii colectivului care au urmărit practica în producție au fost analizate în ședințele comune cu reprezentanții întreprinderilor de construcții, luîndu-se apoi măsurile cerute de îmbunătățirea continuă a instruirii practice a ucenicilor.

De o deosebită eficacitate pentru îndrumarea practicii au fost și consfătuirile de producție organizate cu sprijinul direct al conducerii șantierelelor. Șefii șantierelelor au analizat cu regularitate rezultatele obținute în muncă de ucenicii și atunci cînd au constatat lipsuri au căutat întotdeauna să descopere cauzele acestora, trasînd sarcini celor mai buni maștri și șefi de echipă să se ocupe în mod special de pregătirea multilaterală a ucenicilor aflați la practică.

Școala profesională de construcții din Brăila a organizat, pe lângă brigăzile de pe șantiere, și brigăzi care au lucrat sub conducerea maștrilor-instrucitori în atelierele școlii — dotate ca mici întreprinderi de prefabricate. Astfel, ucenicii mozaicari au executat în aceste ateliere peste 1.400 trepte și contratrepte pentru cvartalul de blocuri „N” din Galați și peste 300 bucăți flinte.

În mai mică măsură au fost respectate cerințele organizării unei practici științifice în atelierele-școală pentru ucenicii anului I. Deși, de pildă, îmbinările pe care le aveau de executat ucenicii tîmplari de binal conform programei constituie o operație larg folosită la toate lucrările de pe șantiere, maștrii-instrucitori de pe șantiere au utilizat numai sporadic această operație pentru efectuarea de lucrări utile. În noul an școlar este neapărat necesar ca toate operațiile predate în ateliere să fie aplicate, chiar de la început, numai la obiecte utile, acordîndu-se o atenție deosebită utilizării documentației tehnice și a tuturor dimensiunilor STAS.

Asigurînd toate condițiile pentru desfășurarea și îndrumarea practicii ucenicilor, dînd posibilitatea efectuării unor lucrări variate și complexe, în special în brigăzi sub conducerea maștrilor, Școala profesională de ucenicii din Brăila va reuși să formeze muncitori de înaltă calificare la nivelul cerințelor de pe șantierele dotate cu tehnica înaltă a socialismului.

Ing. E. Cupfer

Alegerea tematicii orelor de dirigenție

Diriginții știu din propria lor experiență că una din problemele cele mai complicate ale activității lor o constituie stabilirea tematicii orelor de dirigenție. Dat fiind că aceasta este una din problemele care se pun cu deosebită acuitate la începutul anului școlar considerăm că nu este de loc lipsit de interes s-o discutăm.

Prin rîndurile de față vreau să împărtășesc cîte ceva din experiența pe care am acumulat-o în această privință în anul școlar care a trecut. În primul rînd mi-am precizat temele mari, cu o sferă largă, avînd în vedere sarcinile de bază ale învățămîntului nostru. Am stabilit astfel teme menite să slujească la educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist. La cultivarea convingerilor comuniste, la formarea deprinderilor de muncă practică și intelectuală etc. Pentru a îmbina în alcătuirea tematicii cerințele determinate de sarcinile generale ale învățămîntului în etapa respectivă cu interesele și preocupările subiective ale colectivului clasei cu care am lucrat, am prezentat elevilor mei teme mari pe care urma să le discutăm. Pentru a-i ajuta să se orienteze mai bine le-am prezentat totodată și o listă cuprînzînd astfel de subiecte, din care ei urmau să le aleagă pe cele preferate sau la care puteau adăuga propuneri noi. Iată cîteva exemple de asemenea subiecte: „Cum trebuie să învățăm?”; „Cum putem folosi timpul în mod rațional?”; „Cum se pot combate

superstițiile și misticismul”. Elevii au adăugat, la rîndul lor, alte propuneri: „Am vrea să discutăm despre prietenie și dragoste” a cerut unul din ei. „Aș dori să stăm de vorbă despre felul cum trebuie să ne purtăm” — a sugerat un altul. Am ținut seama de propunerile elevilor și am ales dintre ele pe cele care le-am socotit mai indicate.

Această metodă de stabilire a tematicii m-a ajutat să găsesc subiecte variate, interesante și atractive pentru fiecare oră de dirigenție. Astfel, în cadrul temei „Patriotismul socialist” am tratat subiectele: „Eroicele lupte ale ceferiștilor de la Atelierele C.F.R. „Grivița”, „Realizările obținute în anii regimului de democrație populară în orașul nostru”. „De ce este necesar să avem o atitudine nouă față de bunul obștesc”. „Cum se oglindesc în literatura noastră de după 23 August 1944 dragostea de patrie și de popor”. „Mari creatori în știință, artă și tehnică care au contribuit la afirmarea culturii noastre pe plan mondial” etc.

M-am oprit aici numai la unele metode pe care le-am utilizat în vederea alegerii temelor pentru orele de dirigenție. Desigur că acestea sînt numai premise care asigură caracterul atractiv, interesant și educativ al acestor ore. La ele trebuie să se adauge însă, cu necesitate, o pricepută organizare și îndeosebi un conținut bogat și judicios al acestor ore.

Prof. Ion Drăgan
Arad

Programele școlare valabile în anul 1961-1962

Clădire modernă a Școlii medii din Vatra Dornei, care va fi dată în folosință în noul an școlar

Școli noi

A devenit un fenomen obișnuit ca pentru mii de școlari, la sfârșitul fiecărei vacanțe, noul an de învățură să înceapă într-un nou local. În prima zi de școală îi primește o clădire nouă, modernă, tuminioasă, cu ferestre spațioase, cu bănci și catedre noi, cu podelele lustruite, o clădire în care se simte încă mireasma proaspătă și curată a mortarului, a zăgrăvelii, a lemnului dat la rindea. An de an în orașele și satele patriei noastre se înalță, prin grija partidului și a statului, edificiile a noi și noi construcții școlare. Iată, numai în vara aceasta aproape că nu există raion în care să nu fi început o nouă construcție școlară, în care un profesor sau un învățător să nu-și poată spune cu mândrie că elevii din localitatea căreia îi aparține vor începe anul școlar într-o clădire nouă.

O scurtă călătorie imaginară făcută la întâmplare prin câteva localități ne va ajuta să înțelegem cât adevăr se află în aceste afirmații.

Să ne oprim mai întâi în Capitală. Printre sutele de minunate curi care au schimbat în ultimul timp fața Bucureștiului să căutăm construcțiile școlare. În vecinătatea unora dintre cartierele nou apărute s-au construit numeroase școli noi. În aceste zile, pe șantierul celor zece școli cu 16-24 săli de clasă se muncește de zor. Nouă dintre ele vor fi date în folosință la începutul anului de învățământ. La multe din acestea lucrările de finisaj sunt aproape gata, iar în interior se montează mobilierul nou. Construcția lor prezintă numeroase îmbunătățiri și modernizări. Sălile de clasă sunt spațioase, ferestrele mari, luminoase. Tablele sunt fixate în pereți. Pe lângă sălile de clasă se află laboratoare și săli de gimnastică prevăzute cu utilajul necesar.

Zilele trecute, în comuna Nicolesți din raionul Rîmnicul Sărat a fost inaugurată o nouă școală elementară. Aproape toți locuitorii de aici, mobilizați de învățători și profesori, au contribuit la ridicarea ei, ceea ce a făcut ca la această construcție să se cheltuiască cu aproape 50.000 lei mai puțin decât prevedea devizul.

Pînă la începerea noului an școlar în comunele și orașele regiunii Ploiești se vor mai da în folosință încă 50 de școli cu 118 săli de clasă. Printre acestea sunt și noile școli medii din Urlați, Azuga, Sinaia, Pătârlagele și Mizil.

Dintr-o situație statistică rezultă că în trecut în regiunea Ploiești aproape 43 la sută din întreaga populație era analafetă. Azi analafetismul a rămas și aici doar o tristă amintire. În această regiune

sînt acum peste 1300 de școli elementare și medii.

La fel ca și locuitorii din regiunea Ploiești, țărani muncitori colectivști și întovărășiți din satele și comunele regiunii Iași participă, mobilizați de cadrele didactice, la lucrările de construcție a unor noi școli. Astfel, colectivștii din satul Perian Dumbrăv, raionul Birlad, au transportat, cu atelele și camionul gospodăriei, toate cărămizile, varul și cimentul necesar clădirii școlii din sat. Echipe speciale de colectivști au ajutat apoi pe constructorii la zidărie. În acest an, cu sprijinul cetățenilor s-au terminat și doi în folosință în satele regiunii Iași aproape 70 noi săli de clasă. Cele mai bune rezultate s-au obținut în raionul Birlad, unde s-au dat în folosință 16 localuri noi de școală.

Și în regiunea Suceava se ridică noi construcții școlare. În satele Măleanca și Hilișeu din raionul Dorohoi, Pleșești și Fintina Mare din raionul Fălticeni, Borzești din raionul Săveni, Curtești din raionul Botoșani, elevii vor începe cursurile noului an școlar în localuri noi de școală. În comunele Bucecea din raionul Botoșani și Drăgușeni din raionul Săveni, unde în trecut aproape 50 la sută din populație era analafetă, au fost înființate anul acesta școli medii de cultură generală. Pînă la sfârșitul anului vor fi date în folosință în satele și comunele regiunii Suceava 81 de școli noi cu 224 săli de clasă.

În fața învățătorii și profesorii copiilor lor, cetățenii sateelor Sirbi și Buzești din comuna Fărcașa, raionul Cehul Silvaniei, regiunea Maramureș, muncesc cu sîrg la terminarea celor două școli noi cu câte opt clase. Ei au transportat în mod voluntar pietrișul și nisipul necesar, au ajutat meșterii la zidărie. La începutul anului școlar copiii lor vor învăța în școli noi, spațioase.

Cu multă dragoste și-au dat contribuția la construirea unui local de școală cu opt săli de clasă și părinții copiilor din comuna Ghioroiu, raionul Oltețu. Prin munca patriotică prestată pe șantierul școlii țărani muncitori au realizat economii ce trec de 100.000 lei.

După exemplul celor din Ghioroiu, cetățenii din Ștețești, comună vecină, au început și ei construcția unei școli care va fi gata pînă la începerea anului școlar.

Școli noi vor fi date în folosință pînă la începutul acestui an școlar și în satele Sopor, Aruncosa, Borian, Bolduț, Lunca, Ploșcos, Vișoara, Urca și Valea Caldă Mică.

Fie că este vorba de București, de regiunile Ploiești, Iași, Suceava, Cluj, Oltenia sau orice altă regiune, pretutindeni în patria noastră se construiesc școli noi. Este și aceasta una din dovezile cele mai concludente ale griii pe care regimul nostru o poartă învățământului.

A. ȘCOALA DE CULTURĂ GENERALĂ, CLASELE I-III

Programa școlară pentru clasele I-IV — 1961; limba română, clasele V-VII — 1961; istorie, cls. V-VII — 1961; educație cetățenească, cls. VII — 1961; limba rusă, cls. V-VII, școli cu limba de predare română și limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare, cu excepția școlilor cu limbile de predare maghiară și germană — 1961; limba engleză, cls. VI-VII — 1961; limba franceză, cls. VI-VII — 1961; limba germană, cls. VI-VII — 1961; aritmetica, cls. a V-a — 1961; matematica cls. VI-VII — 1961; fizică, cls. VI-VII — 1961; chimie, cls. a VII-a — 1961; științe naturale, cls. V-VII — 1961; cunoștințe agricole și lucrări practice, cls. V-VII — 1961; cunoștințe industriale și lucrări practice de atelier, lucru de mină și gospodărie, cls. V-VII — 1961; geografie, cls. a V-a — 1961; geografie, cls. VI-VII — 1961; desen, cls. a V-a — 1961; desen cls. VI-VII — 1959; caligrafie, cls. a V-a — 1961; muzică, cls. V-VII — 1961; educație fizică, cls. V-VII — 1961; noțiuni de teoria literaturii, cls. a VIII-a — 1961; literatura română, cls. IX-X — 1961; literatura română, cls. XI-a — 1961; limba rusă, cls. VIII-XI, școli cu limba de predare română și limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare, cu excepția școlilor cu limbile de predare maghiară și germană — 1961; limba engleză, cls. VIII-XI — 1961; limba franceză, cls. VIII-XI — 1961; limba germană, cls. VIII-XI — 1961; limba latină, cls. VIII-XI — 1961; istorie cls. VIII-X — 1961; istoria R.P.R., cls. a XI-a — 1961; economie politică, cls. a X-a — 1961; socialism științific, cls. a XI-a — 1961; psihologia și noțiuni de logică (aprobată cu nr. 93.922/1961); matematică, cls. VIII-XI — 1960; astronomie cls. a XI-a — 1959; fizică cls. VIII-XI — 1960; chimie, cls. VIII-XI — 1961; științele naturale, cls. VIII-XI — 1960; geografie, cls. a VIII-a — 1960; geografie cls. IX și a XI — 1959; studiul mașinilor cu aplicații practice, cls. VIII-XI — 1959; desen, cls. a VIII-a — 1959; desen, cls. a IX-a 1960; desen, cls. X-a 1958; desen, cls. a XI-a 1958; instrucțiuni pentru folosirea programelor și manualelor de desen — 1961; muzica, școlile medii — 1961; educația fizică, cls. VIII-XI — 1961.

B. ÎNVĂȚĂMINTUL SERAL

La învățământul seral sînt valabile aceleași programe ca la cursurile de zi, cu excepția următoarelor clase și obiecte, unde se aplică programele speciale menționate mai jos:

— Programa de desen, cls. V-VI — 1959; limba rusă, cls. VIII-XI — 1961; istorie, cls. a VIII-a și instrucțiuni de folosire a programelor de la cursurile de zi, la clasele IX-XI — 1961; matematică, cls. a VIII-a — 1961; matematică, cls. a IX-a și instrucțiuni de folosire a programelor de la cursurile de zi, la cls. a XI-a — 1960; matematică, cls. a X-a — 1961; fizică, cls. VIII-XI — 1960; chimie, cls. VIII-XI și instrucțiuni de folosire a programelor și manualelor în cls. X și XI — 1960; științe naturale, cls. VIII-XI — 1960; geografie, cls. a VIII-a și instrucțiuni de folosire a manualelor pentru clasele VIII-XI — 1960.

C. ȘCOLI PEDAGOGICE DE ÎNVĂȚĂTORI ȘI EDUCATOARE

La școlile pedagogice de învățători și educatoare sînt valabile aceleași programe ca pentru clasele VIII-XI de la școlile de cultură generală, cu excepția următoarelor obiecte și ani, unde se aplică programele speciale menționate mai jos:

— Programa de limba, literatura română și metodică predării limbii române, anii I-IV școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; literatura română și metodică predării limbii române, anul V școli pedagogice de învățători și educatoare — 1961; instrucțiuni de folosire a programelor de limba rusă și limbile occidentale de la școlile de cultură generală la școlile pedagogice — 1961; metodică predării istoriei, anul V școli pedagogice de învățători și anul II institute pedagogice de învățători — 1961; pedagogia generală, anii III-V, școli pedagogice de învățători și institute

pedagogice de învățători — 1961; pedagogia generală, anul II, școli pedagogice de educatoare — 1961; pedagogia preșcolară, anul IV, școli pedagogice de educatoare — 1960; psihologia copilului de vîrstă școlară mică, școli pedagogice de învățători — 1959; psihologia copilului de vîrstă preșcolară, școli pedagogice de educatoare — 1959; aritmetică anii I, II, III, școli pedagogice de învățători și educatoare, anul IV, școli pedagogice de învățători și anul IV școli pedagogice de educatoare — 1960; aritmetică, anul V, școli pedagogice de educatoare — 1961; metodică predării aritmeticii anul IV, școli pedagogice de învățători și institute pedagogice de învățători — 1960; instrucțiuni pentru folosirea programelor și manualelor de fizică de la clasele VIII-XI, la școlile pedagogice de învățători și educatoare (anexate la programa pentru școlile de cultură generală) — 1960; botanică și zoologie, școli pedagogice — 1961; anatomia și fiziologia omului, școli pedagogice — 1960; metodică predării științelor naturale, școli pedagogice de învățători și institute pedagogice de învățători — 1960; agrotehnică, școli pedagogice de educatoare — 1961; igienă preșcolară și noțiuni de puericultură, școli pedagogice de educatoare — 1961; metodică predării geografiei, școli pedagogice de învățători și institute pedagogice de învățători — 1960; desen și modelaj, școli pedagogice de educatoare — 1957; desen, școli pedagogice de învățători — 1958; caligrafie, școli pedagogice de învățători — 1960; metodică predării desenului și caligrafiei, anul V, școli pedagogice de învățători și institute pedagogice de învățători — 1961; lucru manual și lucrări practice, școli pedagogice de educatoare — 1961; metodică predării desenului și lucrului manual, școli pedagogice de educatoare — 1961; muzica vocală și metodică predării cîntului, școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; muzica instrumentală (vioară, acordeon, pian, mandolină), școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; lucrări practice și lucru manual, școli pedagogice de învățători — 1960; lucrări practice agricole, școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; educația fizică, anul IV, școli pedagogice de învățători — 1960; educația fizică, anul IV, școli pedagogice de educatoare — 1960; educația fizică și metodică, anul V, școli pedagogice de învățători — 1961; educația fizică și metodică, anul V, școli pedagogice de educatoare — 1961; practica pedagogică, școli pedagogice de învățători — 1960; practica pedagogică, școli pedagogice de educatoare — 1960; pregătire pentru activitatea cultural-artistică, școli pedagogice de învățători — 1961.

ȘCOLI CU LIMBILE DE PREDARE ALE NAȚIONALITĂȚILOR CONLOCUITOARE

La școlile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare se vor folosi aceleași programe ca la școlile cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe speciale:

— Programa de limba română, clasele I-IV, școli cu limbile de predare maghiară, germană, rusă, ucraineană, sîrbă, croată, slovacă și cehă — 1960; limba română, clasele I-IV, școli cu limbile de predare bulgară, turcă, tătară, armeană, greacă, polonă — 1959; limba maghiară, clasele I-IV — 1960; limba germană, clasele I-IV — 1960; limba ucraineană, clasele I-IV — 1960; muzica, clasele I-IV, școli cu limba de predare maghiară — 1960; instrucțiuni de folosire a programei de muzică, clasele I-IV, școli cu limba de predare maghiară — 1961; muzica, clasele I-IV, școli cu limba de predare germană — 1960; instrucțiuni de folosire a programei de muzică, clasele I-IV, școli cu limba de predare ucraineană — 1961; limba română (gramatică și lectură literară), clasa a V-a, școli cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare (cu excepția școlilor cu limba de predare maghiară) — 1961; instrucțiuni pentru predarea limbii române în clasele VI-VII, școli cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare (inclusiv școlile cu limba de predare maghiară) — 1961; limba română (gramatică și lectură literară),

clasa a V-a, școli cu limba de predare maghiară — 1961; limba rusă, clasele V-VII, școli cu limba de predare maghiară — 1961; limba rusă, clasele V-VII, școli cu limba de predare germană — 1961; limba și lectura literară maghiară, clasele V-VII — 1961; limba și lectura literară ucraineană, clasele V-VII — 1961; limba germană (gramatică), clasele V-VII — 1959; lectura literară germană, clasele V-VII — 1959; instrucțiuni pentru folosirea programei de lectură literară germană, clasele V-VII — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii la clasele V-VII, școli cu limba de predare maghiară — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii la clasele V-VII, școli cu limba de predare germană — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii la clasele V-VII, școli cu limba de predare ucraineană 1961; limba și literatura română cls. VIII-XI școli cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare — 1960; instrucțiuni pentru predarea literaturii romine, clasa a XI-a, școli cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare — 1961; limba rusă, clasele VIII-XI, școli cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare (cu excepția școlilor cu limbile de predare maghiară și germană) — 1961; limba rusă, clasele VIII-XI, școli cu limba de predare maghiară — 1961; limba rusă, clasele VIII-XI, școli cu limba de predare germană — 1961; limba latină, clasa a VIII-a, școli cu limba de predare maghiară — 1961; literatura maghiară, clasele VIII-XI, — 1961; noțiuni de teoria literaturii germane (și gramatică), clasa a VIII-a — 1960; literatura germană, clasa a IX-a și instrucțiuni pentru clasele X-XI — 1961; literatura ucraineană, clasele VIII-XI — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii în clasele VIII-XI, școli cu limbile de predare maghiară, germană și ucraineană — 1961.

ȘCOLI PEDAGOGICE DE ÎNVĂȚĂTORI ȘI EDUCATOARE, CU LIMBILE DE PREDARE ALE NAȚIONALITĂȚILOR CONLOCUITOARE

La școlile pedagogice de învățători și educatoare sînt valabile aceleași programe ca pentru clasele VIII-XI de la școlile respective ale naționalităților conlocuitoare, cu excepția următoarelor obiecte și ani, unde se aplică programele speciale menționate mai jos:

— Programa de limba, literatura română și metodică limbii romine pentru anii I-IV școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; literatura română și metodică limbii romine, anul V, școli pedagogice — 1961; limba și literatura maghiară, anii I-IV, școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; literatura maghiară, anul V, școli pedagogice — 1961; metodică predării limbii ucrainene, anul V, școli pedagogice — 1961; limba și literatura ucraineană, anii I-IV, școli pedagogice de învățători și educatoare — 1960; literatura germană, anul V, școli pedagogice — 1961; metodică predării limbii germane, anul IV, școli pedagogice — 1961; instrucțiuni pentru folosirea programelor de muzică vocală și instrumentală, anii I-IV, școli pedagogice și anii I-II institute pedagogice de 2 ani, cu limba de predare română, la școlile pedagogice cu limbile de predare maghiară, germană și ucraineană și institute pedagogice de 2 ani, cu limba de predare maghiară — 1960.

ÎNVĂȚĂMINTUL SERAL, ȘCOLI CU LIMBILE DE PREDARE ALE NAȚIONALITĂȚILOR CONLOCUITOARE

Se vor folosi programele speciale pentru învățământul seral — școli cu limba de predare română, iar pentru restul obiectelor se vor folosi aceleași programe ca la școlile respective ale naționalităților conlocuitoare — cursuri de zi — cu excepția următoarelor:

— Instrucțiuni pentru predarea limbii și literaturii romine la clasele VIII-XI — cursuri serale — școli cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare — 1961.

În săptămânile de tabără

Am stat de vorbă, zilele trecute, cu un elev din clasa a VII-a pe care-l cunosc de mult. Ne împărtășeam unul altuia impresii din vacanță. În anumite puncte, firele expunerii noastre se întretaiau pentru ca — de îndată — să se depărteze din nou cu sute de kilometri.

Pentru el, împrejurarea nr. 1 a vacanței o constituiau săptămânile de tabără, petrecute la Săliște, lângă Sibiu, și, bineînțeles, excursiile prin împrejurimi, în locuri dintre cele mai pitorești din țară. Treburile de reporter mă duseseră și pe mine prin acele părți — și întâmplarea a făcut chiar să ne întâlnim — astfel că, atunci când interlocutorul meu vru să-mi povestească despre lucruri pe care le cunoșteam, entuziasmul îmi scăzu brusc. Și totuși... o mie de lucruri pe care le observasem „la rece”, filtrate prin ochii limpezi și lacomi de impresii noi ai copilului dobindeau acum și pentru mine o altă existență.

De pildă, îmi plăcuse și mie aspectul general al taberei, instructorii îmi păruseră oameni inimoși, cu dragoste pentru copii, personalul administrativ îl văzusem muncind cu tragere de inimă pentru a le asigura pionierilor condiții cât mai bune. Dar pentru ei, care au trăit în tabără zile din cele mai fericite, realitățile acestea aveau o dimensiune nouă. Încă atunci, când îi vizitasem, îi ascultasem vorbind cu însuflețire de tabăra lor. Angela Scărlătescu din Frasinu-Ploiești, Dan Zara din Mizil, Sorin Dumitrescu din Fintinele, Adrian Ionescu de la Pietroasele, la fel ca fiecare din cei 170 de copii ai seriei respective, aveau față de tabăra lor un sentiment pe care nu puteai să-l înțelegi într-un tot fără a-l asocia cu re-

cunoștința pentru minunatele condiții de viață și învățatură create de partid copiilor din patria noastră.

Acum, când tabăra a rămas departe, adumbrită de prelungirile line ale Cîbinului, imaginea ei se limpezește treptat în suflurile copiilor, iar din revărsarea generoasă a aerului tare al pădurilor, din drumurile colindate, din voioșia cîntecelor, în fiecare inimă rămân impresiile cele mai pregnante.

Din povestirea lui Florin, interlocutorul meu, mi-am creat parcă o nouă imagine a bătrînului burg al Sibiului. L-am revăzut, prin cuvintele lui naive, stîngace iar înflăcărate, așa cum era în ziua când, potrivit programului, detașamentul nr. 5 a petrecut acolo una din cele mai instructive și mai bogate zile ale vacanței. Muzeul Bruckenthal, foisoarele vechii cetăți, casele bătrîne de sute de ani, străzile strîmte, scările, bolțile caracteristice le-au lăsat impresii puternice.

Cele trăite și văzute în vacanță — marile realizări ale regimului, frumusețea peisajului, zilele de tabără, bogăția spirituală a oamenilor cu care s-au întâlnit — i-au îndemnat parcă pe copii să dorească a se purta mai bine decît înainte. O fetiță alintată face acum gimnastică după radio, un băiat își scutură singur patul dimineața sau își ajută mama la servitul mesei la prînz. Toți vor să învețe mai bine, să lucreze, să construiască. Viața ordonată, modestă, spiritul colectiv s-au întărit în timpul vacanței în tabără. Să spicuiam din jurnalul lui Florin.

„Azi am fost la Sibiu. Am mers cu autobuzele. Detașamentul nostru, al celor mai mari, nu s-a îngrămădit la cele mai frumoase autobuze. I-am lăsat pe cei mici. Ce bucuroși erau!”

„În dreptul taberei, dintr-un autocamion cu remorcă a căzut

o țevă lungă de fier. Șoferul n-a observat și n-a oprit. Ionescu Adrian, gornistul, a ieșit la șosea, a făcut semn cu mina, a oprit primul automobil, l-a rugat pe șofer să prindă din urmă camionul cu remorcă... Peste o jumătate de oră l-au ajuns”.

„Azi dormitorul nostru a luat nota 6 la curățenie. Dragi băieți, ne-am cam împotmolit!”

„Concursul turistic s-a terminat cu bine deși a plouat. Am câștigat. Bravo băieți! Dar ce ne faceam dacă tovarășii instructori aflați în tabără, împreună cu cei din administrație nu veneau înaintea noastră cu haine, pelerine și mantale de ploaie? Am simțit foarte — cum să spun — concret — dragostea cu care am fost înconjurați tot timpul...”

Sînt cîteva însemnări ale unui copil care, prin grija regimului nostru, a petrecut împreună cu colegii lui o vacanță bogată, instructivă. Recunoștința lor e o floare vie și proaspătă închinată din toată inima partidului.

M. Fintinele

Cîntece pe țărmul mării

Un șir de autobuze pornește pe șosea. La ferestre — pionieri. Se aude un cîntec. E ceva ciudat cu pionierii și cu cîntecul. Cravatele lor au nuanțe diferite. Ba chiar uite, cîteva sînt albastre! Cîntecul e românesc. Dar cu ce accent neobișnuit răsună cuvintele! De fapt sînt mai multe pronunții — mai precis, șapte. Pentru că în autobuze se află, alături de pionierii români, pionieri din alte țări socialiste, oaspeți ai taberei de la Costinești. Acum vizitează litoralul — localitățile Vasile Roaită, Eforie, Costanța, Mamaia. Fiecare din ele merită un cîntec. Și îl primesc. Primesc cîte șapte cîntece, per-

Pe lac, în adierile inserării

tru că toți pionierii cîntă în toate cele șapte limbi ale taberei.

Mașinile se opresc, zboară, se opresc din nou...

Schimbăm autobuzele pe un vapor. O scurtă croazieră pe mare pînă în dreptul Mamaiei, cîteva fotografii, o convorbire pasionantă cu cei mai încercați marinari de pe vas. În larg, de pe vapor se desprind șapte sticle, purtînd în pîntecele lor verde, în cele șapte limbi ale oaspeților taberei, un mesaj unic. Copiii adresează copiilor o chemare fierbinte la luptă pentru pace. Fie ca mesajul romantic al pionierilor să contribuie și el la marele efort al țărilor socialiste iubitoare de pace de a bara calea imperialiștilor agresivi!

Ne oprim la Vasile Roaită, într-o piațetă. De unde au apărut atîția curioși? Formează un al doilea cerc în jurul cercului nostru, în care jucăm cîteva din jocurile prietenilor noștri. Soarele apune, marea și palatele de pe țărm devin transparente. Și deodată cineva începe un cîntec. Îndată este urmat de un grup tot mai mare și, curînd, întregul cerc de peste o sută cincizeci de copii cîntă împreună. Cuvintele românești răsună cristalin în amurg:

Tineri din lumea-ntrăgă...
Copiii se țin de mîini, ridică mîinile înfrățite și le leagă în ritmul cîntecului, ca o expresie plastică a ideii de prietenie internaționalistă. Cei care ne privesc înțeleg și aprobă această idee. O vedem pe fețele lor după ce am înțeles-o din munca, din înfăptuirile lor. Fiindcă în jurul nostru este poporul.

Micul Istvan s-a trezit înaintea de sunetul gornei. Cu o expresie concentrată repetă sirguincios o frază lungă și grea. E o dimineață superbă, sărbătorească. În tabără domnește tăcerea, iar lumina curge aurii dinspre mare.

Deodată auzim glasul trompetei. Taie liniștea ca un diamant. Istvan aleargă în fruntea detașamentului pionierilor din R. P. Ungară spre terenul de sport.

În solemnitatea careului se aud pe rînd glasurile pline de emoție ale președinților detașamentelor raportînd, fiecare în limba sa maternă, președintelui de unitate.

Acum e rîndul lui Istvan să-și înceapă raportul.

— Tovarășe președinte de unitate, detașamentul pionierilor maghiar, cu un efectiv...

Auziți? Istvan și-a rostit raportul în limba țării gazdă. Întregul careu a înțeles gestul său.

Mai rămînea o întrebare: — De ce tocmai azi? Ce are deosebit această zi?

Am aflat-o abia la masa de prînz, cînd spre micul Istvan s-au îndreptat pionierii și cadrele taberei, pentru a-l felicita. Împlinise 13 ani. În cîntecul evenimentului, un violonist de la Palatul pionierilor îi cîntă o melodie populară românească. Pionierii din diferite delegații îi înmînează daruri.

Departele de patrie, Istvan și-a sărbătorit ziua în marea familie a taberei internaționale.

De dimineață în tabăra băiețească începe să se audă sunetul marșului Gherman Tîrov. Cîte unul și în grupuri, cu glasul întretăiat de emoție și prin urale, pionierii tuturor țărilor îi felicită pe pionierii sovietici. Aceștia primesc cu legitimă mîndrie felicitările în care recunosc dragostea și admirația popoarelor față de gloriosul drum al Uniunii Sovietice spre comunism.

La careul de seară se petrece un fapt neobișnuit. În afara programului, cere cuvîntul Valentina Bliznenkova, instructoroarea detașamentului sovietic.

Emoționată și fericită, ea mulțumește tuturor pentru felul sărbătorec în care au primit evenimentul și, în amintirea zilei de neuitat, dăruiește taberei un mic sputnic de aur. Pionierii întîmpină cu cîntece și urale darul simbolic. Apoi o mîină fermă răsucesc o cheiță în postamentul aerodinamic al sputnicului. Și deodată, în tăcerea ireală, se aude venind de departe, așa cum va răsună și peste veacuri în memoria omenirii, semnalul primului corp ceresc creat de mîna omului sovietic.

Sunetul cristalin traduce în felul său bătăile inimii tuturor celor ce asistă la scenă, trăind în același timp amintirea vie a începutului erei cosmice și momentul pasionant al etapei prezente.

Ne despărțim. Pe chipurile copiilor se citește beșugul de impresii. Pleacă ducînd cu ei amintirea minunatelor peisaje pe care le-au văzut, a mării care i-a primit în brațele ei și mai mult decît toate, pleacă ducînd cu ei entuziasmul realităților noastre, pe care le-au cunoscut în vizitele prin țară ce au urmat săptămînilor de tabără. Oaspeții de la Costinești pleacă cu sentimentul justificat de a fi trăit însăși viața țării noastre, de a se fi împărtășit, în rînd cu tîndăra generație a patriei, din grija netărmurită a partidului nostru.

Viața copiilor unei țări este oglinda fidelă a chipului țării însăși. Putem fi mîndri de copilăria fericită a tinerelor vîlăstare ale poporului nostru. Ea reprezintă conștiința socialistă a societății noastre.

Horia Aramă

SUBIECT TRADIȚIONAL

Se pare că vacanța elevilor a furnizat dintotdeauna teme pentru articole. Răsfoiam deunăzi presa din trecut. Privirea mi-a fost atrasă de un articol din pagina 1 a cotidianului „Opinia” care apărea pe vremuri la Iași, intitulat „La sfîrșit de an școlar”. L-am citit. Realist, autorul articolului înfățișa tabloul sugestiv al unui sfîrșit de an școlar în vechiul regim: „Părinții istoviți de cheltuielile și de grijile pentru odraslele lor fac pelerinaj la școală pentru a căpăta știri precise despre soarta copiilor lor, pentru a interveni, a influența. Iar elevii? Elevii sînt bucuroși peste măsură că au scăpat la libertate. De-acum vor bate străzile o vară întrăgă...” „Vacanța cea așteptată — conchide autorul — vacanța plină de iluzii deschide în fața tuturor, noi orizonturi”.

În ce constau aceste orizonturi? Despre aceasta ne vorbește însuși autorul — a bate străzile.

Au trecut ani și, desigur, în fiecare vacanță au apărut tradiționalele articole despre vacanța copiilor. Dar oricîtă fanție ar fi avut autorii, în condițiile sociale de atunci nu puteau spune mai multe decît autorul articolului pomenit.

Și iată că acele condiții sociale au fost fărîmate prin puterea poporului condus de partidul clasei muncitoare. În anii noștri vacanța copiilor a

căpătat orizonturi, dimensiuni la care nici un ziarist cu fanție nu se putea gîndi.

În tradiționalele articole de vacanță au apărut cuvinte noi, subiecte noi, inspirate din viața de tabără, din drumeție, din activitatea obișnuită a copiilor. Anul acesta în ziarele și revistele noastre poți citi numărate articole care vorbesc despre organizarea unei adevărate acțiuni de masă — turismul școlar — pentru care statul nostru democrat-popular a creat condițiile cele mai bune. Fondurile alocate în acest scop, reducerile transportului pe C.F.R., cabanele transformate în locuri de odihnă pentru turiștii-elevi, cadrele didactice care-i însoțesc și-i întîmpină pretutindeni — iată numai cîteva din înlesnirile create copiilor pentru a cunoaște bogățiile și frumusețile patriei.

Sute de mii de elevi au pornit în vara aceasta în drumeție. Ei au cutreierat Capitala, mîndria patriei noastre socialiste, marile orașe și centrele industriale noi, locurile istorice, regiunile pitorești.

Mulți dintre voi, dragi cititori, ați avut desigur ocazia să stați de vorbă cu acești drumeși. Ați observat desigur că, împrieteniți, așa cum le cere poetul Arghezi, cu pămîntul, cu piatra, cu oamenii, cu lanurile, cu holdele, cu florile, cu vietățile, plini de admirație pentru tot ce au făcut

laolaltă brațele vinjoase și mintea ageră a harnicului nostru popor, condus de partid, copiii vădesc un entuziasm care vorbește despre angajamentul lor solemn, angajamentul de a sluji minunata noastră patrie.

Tabăra. Și acest cuvînt a intrat în tradiția articolelor de vacanță. Așezate în locurile cele mai pitorești ale țării, pe litoralul inspumatei mări, în inima munților, taberele de pionieri găzduiesc an de an sute de mii de copii. Jurnalele de tabără sînt adevărate cronici ale unei vieți pline de frumusețe și romantism.

Și, desigur, vacanța copiilor nu se rezumă la tabere și drumeție. Bucureștenii, călători ai autobuzului 31 și ai tramvaielor 3 și 4, întîlnesc în fiecare dimineață grupuri de copii care, la Străduț tineretului, petrec ore plăcute sub supravegherea instructorilor sportivi. În toată țara, la stranduri, în parcuri amenajate pentru ei, în palatele și casele pionierilor copii au toate condițiile pentru a-și petrece o vacanță plăcută, instructivă, în tovărășia celor mai buni prieteni ai lor — jocul, cartea, aerul liber, plimbările, spectacolele.

...Despre toate acestea vorbesc acum tradiționalele articole de vacanță.

B. Moldovanu

Cîntec senin

E pretutindeni numai soare,
E pretutindeni numai joc
Și Bistrița de-argint și-avîntă
Vijelioșii cai de foc.

Furnale cresc și cresc uzine
Pe-ntinsul însoțit al jării.
Colectiviști string belșugul
De la Carpați la malul mării.

Și inimile noastre-s păsări
Ce-n zbor neistovit se avîntă.
Și-atît de limpede-i văzduhul.
Și fiecare frunză cîntă

Întreaga țară să-nlărească
Dintr-un hotar în alt hotar.
Primește inimile noastre,
Tu, prea frumoasă zi, în dar!

Inv. Sultănică Ionescu
Școala de 7 ani nr. 95, București

23 AUGUST

Ce grele sînt nopțile țără stele!...
Sînt grele
ca beznile neliinței,
ca blestemul neputinței...

Și-n nopțile-acelea atîta doream
să văd o lumină-ntr-un geam,
o lampă în bezna prin care-inotam!

Și-apoi ce minunată
e țara și-a multă căpetenie!
O! ce zi minunată!

Nu-i minunați să vezi dintr-odată,
că lumina nu s-a stins, ci răsare
făcînd covoare și perdele de soare,
pe strada ce-n beznă zăcea înecat?

Nu este de-o mie de ori minunată,
ziua cînd pruncii și floarea-n grădină
brațe și lujer întind spre lumină?

Allă zi ca aceasta n-am trăit niciodată.

Ce grele sînt nopțile țără stele!
Ce grele!
Dar acum au trecut... și ciudat nu ne pare.
Șirul lor l-a curmat ziua noastră cea mare,
de partid făurită.
Acea zi, cînd la noi, dinspre soare-răsare,
au sosit mulți viteji, aducînd pe capele,
mii de stele, un cer plin de stele.

Prof. Ovidiu Rîureanu

Frontul se apropia. Noaptea, spre marginea satului cerul căpăta luciri albe-roșietice. Stolurile de lumini ale reflectoarelor se încrucișau în văzduh și, din vreme în vreme, zărilor străluceau de potopul flăcărilor. Se auzea uruiul avioanelor, țâcănitul ca de perforatoare al „katiușelor” și acompaniamentul ritmic, puternic al tunurilor de mare calibru.

În zori, Neculai Bradu a apucat-o, ca de obicei, spre grădina din spatele școlii. Era acolo un nuc, sădit cu ani în urmă, sub care copiii duraseră o bancă din brațe subțiri, rotunde și albe de mesteacăn. Aici obișnuia învățătorul să vină pentru ca, desfășurînd scoarțele unei cărți, să se afunde în lumea liniștită și odihnitoare a povestirilor, încercînd să uite de rana care îl chinuia la picior, de încrîncenarea frontului, de zăpușala acestei veri neobișnuite, de zgomotele care parcă se lipeau de pietrele ulițelor, de zidurile caselor...

În ziua aceea îl năvăleau gîndurile, amintirile. Clasa... copiii... Radu, matematicianul clasei... veverița aceea de Didina... Îi vedea pe toți strînși ciorchine în jurul său. Cufundat în gînduri, învățătorul pășea încet, apăsător. Cînd deodată tresări: Ce s-a întîmplat?! Nici nu-i vine a crede ochilor. Cum? Cînd?... Se apropie de școală. În locul clădirii de un galben spălăcit zăcea acum un morman uriaș de moloz înegrit de fum. Se oprește în loc. Simte că i se taie respirația. Ar vrea să-și strige durerea. Își trece mîinile peste față și apoi lasă brațele de-a lungul corpului... merge înainte, încet, clătî-nîndu-se. Lacrimile s-au adunat în colțul pleoapelor. Și unde-i clasa? Și unde sînt „puii”?

Lîngă banca de sub nuc l-a întîlnit pe moș Ilie Găluță, omul de serviciu din școală, care aflase cum se năruise clădirea. Peste noapte, deasupra frontului se înfruntaseră avioane. Unul dintre ele, cu cruce neagră, un avion nemțesc, vrînd să scape, în fuga lui disperată, de încercătura, a lăsat vreo trei bombe. Una dintre ele a prefăcut clădirea școlii în jalnicul morman de moloz...

Moș Ilie l-a lăsat pe învățător în grădină sub nuc, numai cu tristețea și amintirile, rătăcind deznădăjduit pînă tîrziu în nopțe pe cărările gîndurilor.

În cumpăna nopții l-au trezit zgomote și lumini. Zărilor se aprinseseră de îmbrățișările flăcărilor. Era tot acolo, pe banca din brațe subțiri rotunde și albe de mesteacăn. Pămîntul se zguduia. Bubuituri de tun, vijii de avioane și mașini, țâcănitul mitralierelor, limbi infernale de foc. „S-a rupt frontul!” — gîndi învățătorul.

În spre dimineață a simțit că cineva îl trage de braț. A tresărit. În fața lui stătea un tinăr

blond, cu fața minjită de ulei. Era în uniformă militară și la piept avea o armă automată.

— Voda niet? — îl întrebă tinărul acela blond arătîndu-i și cu mîna că ar vrea să bea. Neculai Bradu îi făcu semn să aștepte și dispărură printre casele înnegrite de fum și de ceață. Peste puțin se întoarse cu o sticlă cu apă pe care a întins-o ostașului. După ce a băut, ostașul sovietic i-a mulțumit. S-a așezat pe bancă. S-a șters pe frunte. Aflînd că Neculai știe puțin limba germană, l-a întrebat ce a fost înainte pe locul molo-zului.

— O școală — i-a răspuns Bradu.

— Ești învățător? — l-a întrebat ostașul.

— Da!

— Și eu! Lucrez la o școală din Ucraina. Și clădirea școlii noastre a fost distrusă. Tot de nemți. Dar după război o să facem una și mai frumoasă. De dragul copiilor... De-abia aștept

în viața oamenilor, iubite prietene, încît au știu dacă scrisoarea mea va mai ajunge la tine. M-ar bucura nespun de mult să te întîlnesc, să-ți amintesc de ostașul acela blond, cu fața pătată de ulei și care te-a rugat să-i dai o cană cu apă, de ostașul care la terminarea războiului a schimbat arma pe condei, revenind între copii și tineri pentru a se ocupa, cu pasiunea sculptorului, de pregătirea lor.

...Sînt 17 ani de atunci, Sașa! — tresări emoționat profesorul Bradu. Dar n-au trecut în zadar. Adeseori îmi amintesc ce-mi spuneai atunci: „Totul e să iubesti oamenii și să crezi în știință. Pasiunea învățătorului trebuie să fie asemenea celei a sculptorului care modelează oameni”. Da, Sașa, mereu mi-am adus aminte de aceste cuvinte. Mai ales atunci cînd răzbeam mai greu!

Era după-amiază și în restaurantul mare din inima Odesei

PRIETENI

să se termine războiul. Să mă întorc la școală, printre copii. Am să lucrez zi și noapte pentru ei, cu pasiunea sculptorului care modelează oameni.

În ochii ostașului au început a licări două luminițe, aprinse din făclia viitorului, licăriri pe care Neculai Bradu nu avea să le mai uite.

Pace. În țară începea să se făurească o viață nouă. Acum, de dimineață pînă la o bucată de noapte îl aflai pe învățător la școală — instalat într-o fostă locuință — sau bătînd ulițele satului după treburi. Adeseori îl revenea în minte chipul ostașului sovietic pe care îl vedea umblind ca și el prin satul lui din Ucraina, mereu în mijlocul copiilor.

Clădirea în care se afla acum școala învățătorului Bradu nu avea decît trei încăperi. Toate erau murdare, geamurile sparte și despre lemne nici vorbă. Dar învățătorul n-a dat înapoi. Cu ajutorul părinților și al copiilor, a dereticat fiecare încăpere, a strîns niște mese și ceva bănci. Mai greu era cu geamurile și cu lemnele. Din ce l-au ajutat oamenii din sat a pus geamuri mai întîi la o clasă. A anunțat copiii să vină la școală. În prima zi au venit doar vreo opt. I-a strîns în încăperea terminată și a stat de vorbă cu ei. Nu se mai sătura privindu-i strînși ciorchine în jurul său.

„Războiul a trecut — le spunea el copiilor. A trecut chiar pe aici, pe aproape. De acum vom trăi în pace. Vom începe să construim tot ce s-a distrus. Vom înălța clădiri frumoase. Vom izbuti în toate, căci a trecut vremea triatorilor, a bogătașilor. Poporul condus de partidul comunistilor este un izvor nesecat de forță creatoare. Pentru ca ziua de mîine să fie luminoasă și plină de bucurii trebuie să învățați, să munciți, căci munca va deveni un lucru de cinste. O trebuință. Vei simți nevoia, datorită să muncești, așa cum simți că trebuie să bei apă...”

...Anii s-au scurs pe nesimțite, impliniți de fapte înscrise în entuziasta cronică a noilor zidiri. Nu mică i-a fost surpriza profesorului Bradu cînd într-o zi, la o ședință a consiliului pedagogic, directorul școlii a citit o scrisoare a unui profesor din Odesa, adresată unui „învățător, prieten drag, dar necunoscut de pe meleaguri ieșene”.

„Războiul, se spunea în scrisoare, a adus atîtea schimbări

mai erau ocupate doar două-trei mese. Deși afară era zăpușeală, înăuntru ventilatoarele mici, ce bîzîiau ca niște albine, dădeau senzația lunilor de primăvară. Profesorul Alexandru Ivanovici Kuzmin se uita la omul din fața sa și tot nu-i venea a crede. Să fie acest om învățătorul care i-a potolit setea, cu ani în urmă, cînd pașii îl purtau pe meleagurile Moldovei în urmărirea barzelor hitleriste? Da, chiar el este. Ce minune! l-a scos în cale?

— Și prin ce împrejurare te afli în Odesa? — a întrebat el întreprînd șirul gîndurilor și al amintirilor care năvăliseră în mîntea lor după ce s-au revăzut.

— Am venit să-mi cunosc colegii sovietici, frumoasele meleaguri ale țării noastre. Apoi, știam că ești în Odesa și nu am putut rezista tentației de a te căuta. Scrisoarea ta „cître un învățător, prieten drag, dar necunoscut de pe meleaguri ieșene” m-a tulburat profund. Parcă mereu mă chema să te caut, să te revăd. Și iată că te-am găsit, prieten drag.

— Au trecut ani de-atunci...
— O viață cuprinsă în 17 ani.
— Cum o viață?

— Da, o viață — răspunse Neculai Bradu. Nu întîldeauna faptele și prefacerile se măsoară în ani. În timp ce călătoream de la Iași spre Odesa m-am gîndit mult de tot la ceea ce a urmat întîlnirii noastre de atunci... Tărani din Aroneanu și-au făcut dreptate. Au intrat pe moștile boierilor și și-au luat pămînturile pe care atîta amar de vreme le plămădiseră cu sudoarea frunții lor. În locul mormanului de moloz înegrit se înalță acum o școală nouă. În satul nostru, ca în atîtea altele, an de an crește numărul elevilor. Au...

Sașa asculta cu ochii luminați de bucuria celui ce află vești bune din viața celui mai drag prieten.

...Peste orașul și portul de pe malul mării se lăsa inserarea. fluturînd alene din aripile negre...La o masă, în restaurantul din inima Odesei, doi oameni cu tîmpele înalbite, dar cu inimile tinere și entuziaste ciocneau un pahar de vin în amintirea anilor care s-au scurs și a prieteniei ce nu va trece nicînd, în sănătatea tineretului căruia i-au închinat toată pasiunea și forța tinereții lor.

Prof. Ioan N. Chițu
București

Prof. ȘTEFĂN BOKA (Cluj): „Muncitorii la odihnă” (pictură în ulei)

DE PESTE HOTĂRE

Pentru democratizarea învățămîntului

La împlinirea unui an de la Conferința Mondială a Educatorilor ținută în capitala Republicii Guineea, Conakry, a avut loc la Praga reuniunea largită a Comitetului Administrativ al Federației Internaționale a Sindicatelor din Învățămînt (F.I.S.E.), la care s-au dezbătut câteva din cele mai importante probleme ale învățămîntului și ale luptei unite a educatorilor din lumea întreagă pentru rezolvarea acestora.

Recenta ședință a F.I.S.E. s-a caracterizat, în primul rînd, printr-o participare largă a organizațiilor de educatori din țările tuturor continentelor. Alături de reprezentanții sindicatelor de învățămînt din țările socialiste au participat la lucrările ședinței reprezentanți ai unor organizații de educatori din Anglia, Franța, Austria, Cuba, Chile, Mexic, Indonezia, Ceylon, Uganda. Caracterul larg, reprezentativ, al lucrărilor reuniunii organizate de F.I.S.E. se explică, mai ales, prin interesul pe care l-a provocat natura problemelor luate în dezbateri. „Condițiile materiale pentru democratizarea învățămîntului”, problema principală de pe ordinea de zi, reprezintă cea mai stringentă problemă a învățămîntului, iar lupta pentru rezolvarea ei a devenit un deziderat nu numai al educatorilor progresiști și al organizațiilor lor sindicale, ci și al păturilor largi ale oamenilor muncii. Raportul pe această temă, prezentat de Angel Pizarro, secretar al F.I.S.E., a arătat că s-au creat condiții favorabile pentru dezvoltarea luptei în vederea democratizării învățămîntului. Pizarro a făcut o analiză amplă a situației învățămîntului din diferite țări ale lumii, insistînd cu deosebire asupra țărilor recent eliberate de sub dominația colonială, asupra țărilor coloniale și dependente, precum și asupra altor țări înapoiate din punct de vedere economic.

Lucrările reuniunii Comitetului Administrativ al F.I.S.E. au analizat influența pe care o exercită condițiile economico-sociale asupra nivelului de dezvoltare a învățămîntului și asupra nivelului cultural al maselor. Hărțile mondiale ale ignoranței corespund cu cele ale foamei, conchide raportul lui Angel Pizarro. Neșcolarizarea, analfabetismul, lipsa de calificare profesională a maselor sînt fenomene tipice în țările slab dezvoltate și coloniale. Acesta e cazul țărilor Americii Latine de pildă, al Portugaliei, Spaniei, Greciei etc.

În cuvîntul său pe marginea raportului prezentat de A. Pizarro, E. Ohech Ogwalakwel (Uganda) a completat tabloul trist privind situația școlii în Africa. În Uganda școala este dominată de biserică. Statul sprijină doar învățămîntul confesional, care menține pe africani în ignoranță și supunere.

Atît raportorul cit și participanții la dezbateri au subliniat faptul că pentru eliminarea greutăților care împiedică dezvoltarea condițiilor materiale necesare democratizării învățămîntului trebuie să se schimbe bazele materiale ale societății. Aceasta înseamnă că democratizarea învățămîntului este determinată de democratizarea întregii societăți.

În expunerea sa Pizarro sublinia că „pe măsură ce muncitorii cuceresc drepturi mai mari și condiții de viață mai bune, se îmbunătățesc și condițiile pentru a face ca dreptul lor la învățatură să devină efectiv, deoarece democratizarea învățămîntului presupune crearea unei reale egalități în ceea ce privește posibilitatea întregii populații de a primi o educație de bază completă, generală, unică, care să contribuie la procesul de

transformare democratică a societății”.

În dezbaterile ședinței Comitetului Administrativ, în legătură cu democratizarea învățămîntului a fost readusă de asemenea în discuție una din ideile dominante exprimate la Conferința de la Conakry — și anume aceea formulată de președintele Guineei, Seku Ture, că „imperialismul este dușmanul școlii și al culturii”. S-a subliniat că sistemul colonial, dominația imperialistă nu numai că au împiedicat dezvoltarea economică a țărilor subjugate și au menținut masele în miserie, ci au menținut analfabetismul, au înăbușit culturile naționale, au împiedicat dezvoltarea culturală a maselor.

Dintre cifrele care ilustrează fără putință de tăgadă „contribuția civilizatoare” a imperialismului în coloniile din Africa, de pildă, au fost citate din documentele oficiale ale U.N.E.S.C.O. acelea care arată că analfabetismul cuprinde în Africa 100.000.000 oameni, că indicele de școlarizare a populației între 5—19 ani este doar de 16%, că procentul tinerilor înscrși în învățămîntul universitar este doar de 0,02% din copiii cuprinși în învățămîntul primar. Pentru a avea o imagine fidelă a semnificației acestei ultime cifre trebuie să avem în vedere și faptul că marea majoritate a copiilor rămîn în afara școlii primare.

Popoarele recent eliberate luptă cu curaj împotriva consecințelor sociale și culturale ale sutelor de ani de dominație colonială, de subjugare imperialistă. Despre greutățile pe care le întîmpină ele în domeniul învățămîntului a vorbit la reuniune M. Husein (Indonezia).

În legătură cu soluțiile preconizate pentru rezolvarea unor probleme ale învățămîntului în țările din America Latină, Asia și Africa recent eliberate de sub jugul colonial a stîrnit interes expunerea lui Rodriguez Leslie, care a vorbit despre modul cum este rezolvată problema democratizării învățămîntului în Cuba. Rodriguez Leslie a arătat că la 1 mai a.c., în Cuba au fost naționalizate toate școlile. Statul acordă burse fiilor oamenilor muncii, sute de tineri fiind totodată trimiși să studieze în țările socialiste.

În Africa se ridică imperativul creării unei școli noi, care să ajute la consolidarea independenței politice și să contribuie la făurirea bazei materiale a unei societăți progresiste.

EDUCAȚIA ȘI PROGRESUL ȘTIINȚEI

O altă problemă abordată în raportul lui A. Pizarro a fost aceea privind înfăptuirea legăturii dintre educație și progresul științei și tehnicii moderne.

Aplicarea în producție a cuceririlor științei și tehnicii contemporane ridică într-un mod nou problema pregătirii cadrelor pentru industria modernă. Producția contemporană cere cadre cu o înaltă calificare, realizată pe baza unei instruiți multilaterale. În acest fel, procesul obiectiv al dezvoltării omenirii și a forțelor sale de producție pretind din ce în ce mai insistent democratizarea educației, crearea condițiilor efective pentru ca toți copiii să fie instruiți și nu numai „o elită”, crearea unor condiții favorabile dezvoltării maxime a tuturor capacităților și talentelor creatoare ale membrilor societății.

În țările care construiesc socialismul și trec la construirea societății comuniste, această cerere obiectivă a istoriei este în totală concordanță cu interesele întregii societăți, căci dezvoltarea bazelor materiale și tehnice ale socialismului și comunismului depind de capacitatea și de nivelul tehnic al societății în ansamblu ei. Realizările țărilor socialiste, s-a subliniat în raportul lui Pizarro, sînt bine cunoscute și nu sînt discutate nici chiar de către denigratorii lor. Educația care se dă tineretului în țările socialiste este profund democratică și științifică în gradul cel mai înalt, accesibilă întregului popor, liberă de orice fel de discriminare. Ea este orientată spre dezvoltarea armonioasă a capacităților intelectuale și fizice ale fiecărui tînar.

Cu totul altfel se abordează și se rezolvă problema legăturii dintre învățămînt și știința și tehnica modernă în țările capitaliste. Burghezia nu este în măsură să democratizeze vechiul sistem de clasă al învățămîntului fără să păgubească propriile sale interese. De aceea, sistemele de învățămînt din țările capitaliste au un profund caracter de clasă, urmărind să pregătească o „elită” (bineînțelese din rîndurile ei) pentru posturile de conducere ale economiei, științei și culturii. Maselor de copii de oameni ai muncii li se „rezervă” o educație restrînsă, cu scopul evident de a putea fi mai ușor dominate și exploatate. Ca urmare a acestei politici problema realizării unui învățămînt care să răspundă exigențelor moderne ridicate de dezvoltarea științei și tehnicii nici măcar nu se poate pune.

În Anglia, în ciuda creșterii populației de vîrstă școlară

și a exigențelor științifice ale învățămîntului, procentul fondurilor alocate pentru învățămînt a rămas la nivelul anului 1938. În S.U.A. însuși președintele a recunoscut insuficiența de resurse destinate învățămîntului.

Politica de permanentă reducere a fondurilor pentru învățămînt are însă repercusiuni și asupra situației cadrelor didactice. Profesiunea de profesor este astăzi, în multe țări capitaliste, printre cele mai prost plătite. La reuniune s-a citat afirmația secretarului Uniunii Naționale a Învățătorilor din Anglia, D-I R. Gould, care a declarat că în Anglia „un învățător căsătorit nu poate avea un nivel de viață potrivit, deoarece venitul său este mult mai scăzut decît al unui muncitor manual”. Pentru politica guvernului englez față de cadrele didactice este semnificativ faptul că în timp ce poliștilor le-au fost sporite salariile cu 30% învățătorilor din școli — care cer o sporire de 18% — li se refuză categoric satisfacerea acestei legitime cereri. Înfruntarea situației educatorilor se resimte și în alte țări capitaliste, ca Franța, Belgia, Italia.

Deși situația gravă în care se găsește astăzi învățămîntul în lumea capitalistă este recunoscută, cererile guvernamentale refuză să-i dea o soluționare conformă cu interesele popoarelor respective. Mai mult, socotind că școala publică și învățămîntul laic nu servesc destul interesele de clasă ale burgheziei, cererile guvernamentale tind să le înlocuiască cu școala particulară și indeosebi cu cea religioasă. Este împedat cit de „științific” poate fi învățămîntul din aceste școli.

LUPTA UNITĂ A EDUCATORILOR

Împotriva politicii cercurilor guvernamentale, a reacțiunii celor mai întunecate din țările capitaliste, se ridică tot mai mulți educatori progresiști, care cer cu stăruință măsuri urgente și eficiente în vederea democratizării școlii, a înfăptuirii unui sistem de învățămînt care să aibă în vedere criteriile cu adevărat științifice. Este semnificativ că la această luptă participă educatori din țări ca Anglia, Franța, Italia, Japonia.

Pentru mișcarea mondială a educatorilor este important faptul că în focul acestei lupte se înfăptuiește unitatea educatorilor pe plan național și se creează premisele înfăptuirii unității de luptă pe plan mondial a organizațiilor de educatori. În lunile februarie-martie a.c. au participat la grevele alternative declarate de educatorii francezi între 90 și 100 la sută din numărul total al educatorilor. Aceste greve au demonstrat adîncă nemulțumire a pedagogilor francezi față de politica guvernului în domeniul învățămîntului. Mișcarea grevistă a educatorilor francezi a găsit un larg sprijin în rîndurile maselor mun-

citoare din Franța, ca și în rîndurile organizațiilor de educatori din celelalte țări ale lumii, care au susținut-o cu multă vigoare. F.I.S.E. și-a exprimat de asemenea solidaritatea sa cu cerințele formulate de învățătorii greviști.

În Anglia se desfășoară, de asemenea, o încordată luptă a cadrelor didactice pentru mărirea bugetului destinat învățămîntului, pentru democratizarea acestuia și pentru ridicarea salariilor și a pensiilor. Despre hotărîrea cu care este purtată această luptă vorbește faptul că pentru prima oară în ultimii 40 de ani educatorii din Glasgow au declarat o grevă de o săptămînă cerînd mărirea salariilor. La refuzul guvernului de a satisface cerințele greviștilor, Uniunea Națională a educatorilor din Anglia a convocat pentru prima oară în istoria mișcării sindicale engleze de învățămînt o Conferință extraordinară pentru analizarea situației create. Conferința a adoptat hotărîrea de a se declara grevă națională în cazul în care guvernul persistă în refuzul său de a satisface cerințele educatorilor. Această hotărîre a Conferinței este cu atît mai semnificativă cu cît conducerea Uniunii Naționale a Educatorilor din Anglia s-a arătat totdeauna împotriva grevei ca metodă de luptă a celor care nu cunosc în învățămînt.

La aceste manifestări de luptă ale pedagogilor englezi și francezi se adaugă lupta educatorilor din Belgia, Japonia, Iran, a oamenilor școlii din multe țări ale Americii Latine cum ar fi, de pildă, Bolivia, Peru, Nicaragua, Columbia, Uruguay, Chile.

Mase tot mai mari de educatori din țările capitaliste au devenit conștiente de faptul că succesul luptei lor depinde de sprijinul clasei muncitoare și al celorlalte pături de oameni ai muncii.

La mișcarea popoarelor pentru dezarmare generală, pentru coexistență pașnică, pentru pace participă tot mai mulți educatori din țările cu cele mai diferite sisteme politice. Învățătorii și profesorii din țările capitaliste își exprimă indignarea față de politica militaristă a guvernelor lor, cerînd insistent ca fondurile destinate înarmării să fie folosite pentru dezvoltarea învățămîntului. La Conferința pentru problemele învățămîntului din Australia, de pildă, educatorii au cerut insistent ca „situația în care guvernul cheltuiește 200 milioane funzi, într-un înarmare și numai 116 milioane pentru învățămînt să fie schimbată”. Tot la această conferință s-a exprimat necesitatea imediată a încheierii acordului privind dezarmarea generală și totală, subliniindu-se că, cu cei 100.000 milioane de dolari, cheltuiți anual în lume pentru înarmare se pot construi 50.000 de școli, 10.000 spitale, 100 milioane case de locuit.

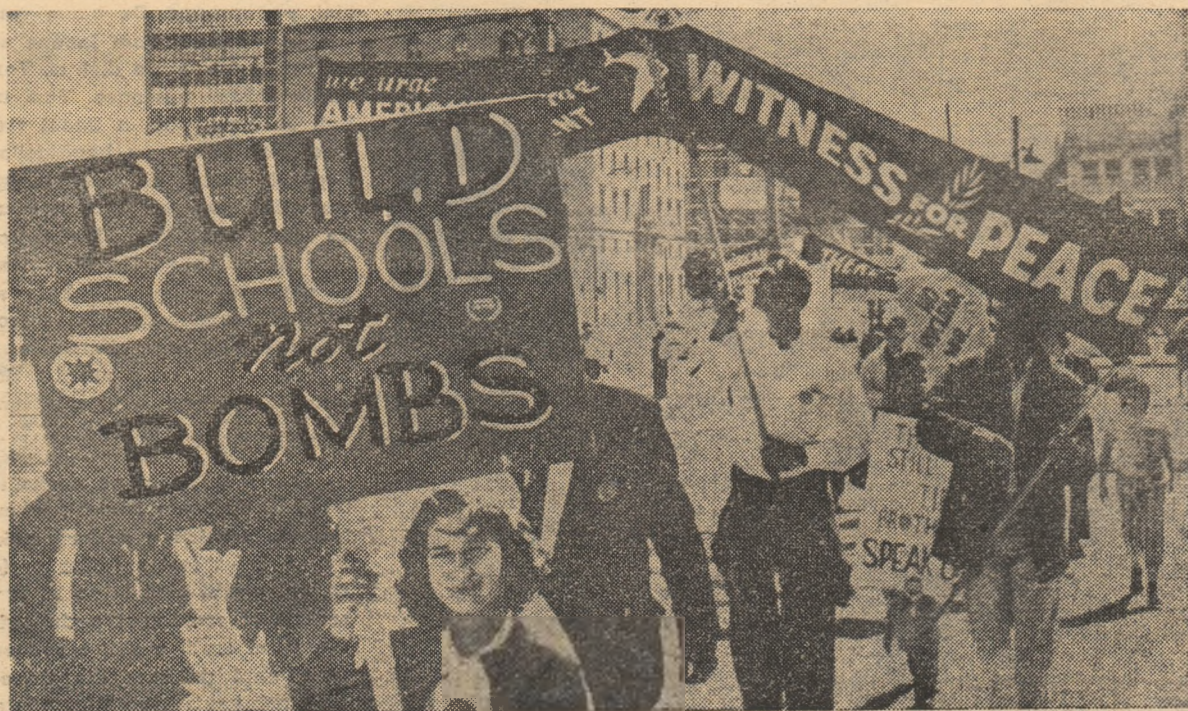
Paralel cu întărirea unității de luptă pe plan național a organizațiilor de educatori s-a manifestat în ultimul timp tot mai evident tendința înfăptuirii unității mișcării mondiale a educatorilor progresiști. În această privință este semnificativă cererea adresată, chiar la ședința Comitetului Administrativ al F.I.S.E., de către Uniunea Națională a Educatorilor din Chile de a fi primită în rîndurile federației.

La dezbaterile problemelor privind democratizarea învățămîntului a participat și delegația Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură din țara noastră. Ea a adus în dezbateri o contribuție pozitivă, propunînd F.I.S.E. să intensifice acțiunile în favoarea înfăptuirii dezarmării generale și complete, să militeze pentru antrenarea tuturor organizațiilor de educatori în vederea înființării unui fond internațional destinat învățămîntului elementar, care să se înfăptuiască din resurse rezultate în urma dezarmării.

Paralel cu aceasta, în intervenția la raport a delegației noastre s-a subliniat că este necesar ca sindicatele de învățămînt din țările capitaliste, să mobilizeze masele la a determina guvernele respective să aloce o cit mai mare parte din resursele financiare extinderii învățămîntului elementar.

I. Nistor

președintele C.C. al Uniunii sindicatelor din Instituțiile de învățămînt și cultură

„Construieți școli, nu bombe”, au cerut tinerii care au participat la recentul marș al păcii de la San Francisco (S.U.A.)